

2016. október

due tanulmányozó

válogatás a legjobb diáklapokból

a facebookon is!

CIKI
A BULLYING

EMLÉK
1956-BÓL

A LAPTOPOD
FIGYEL TÉGED

KEDVENC
KÖTELEZŐINK

VISZKOK FRUZZSI

Vele is találkozhatasz a Médianapon október 21-én!

56 kérdés' 56-ról

a médiahálózat bemutatja:
a diákszövetség egyesülete

Nagy Diák '56-os Teszt

KÉPBEN VAGY 1956-TAL? MENNYIRE?

- 1.** Töltsd ki a DUE Médiahálózat ingyenes, online tesztjét 2016. október 23-ig a www.56kerdes.hu oldalon.
- 2.** A legjobb eredményt elérő 560 diák továbbjut a második fordulóba, amely már élő vetélkedő lesz 2016. október 30-án Budapesten.
- 3.** A döntőben a legeslegjobb 56 játékos közül kerül ki az 1. helyezett, aki egy iPhone 7-tel, a 2. és 3. helyezettek pedig egy-egy tablettel lesznek gazdagabbak.

1956
2016

A MAGYAR
SZABADSÁG
ÉVE

Ettől Darwin is hátaást dob!

DUE Médiatalálkozó idén is!

Hogyan jutottunk el a barlangrajzoktól a virtuális szkennerig? Hogyan látja a mai médiát és az online kommunikáció térnyerését a pszichológus? Hogy jut el valaki vloggerként az Eurovíziós Dalfesztiválra?

Találkozhatsz vlogerekkel és bloggerekkel, Viszok Fruzsival, Anettel & Ancsával, Csecse Attilával, Zachár Pannival. Mesélnek az online videózásról és írásról, sőt, a résztvevők egy közönségtalálkozó keretében személyesen is feltehetik kérdéseiket.

A napot a diáktudósítók workshopjával zárjuk.

Kíváncsi vagy, milyen a jó diáktudósító, aki nem retten meg a kihívásoktól? Nem csak írásban, de képen és hangban is az élményhöz szeretnél tartozni?

A rendezvényen a részvétel akkreditációval ingyenes, de ha nem jelentkezel be előre, akkor 1000 Ft a részvételi díj.

2016. október 21. Budapest

Akkreditálni e-mailen a due@due.hu címen lehet.

Részletek és program: a www.due.hu

TÖBB MINT ALÁÍRÁS

DARABOS REBEKA

idén júliusban lett egyesületünk tagja, az első DUE tábora előtt. Augusztusban csatlakozott szerkesztőségünkhöz, és a mostani lapban a Pont Te rovatban olvashatjátok írását.

EZT TANULJA: Jelenleg a pécsi Leóvey Klára Gimnázium német nemzetiségi szakán tanul, ami egy kéttannyelvű osztály. Tehát bizonyos tárgyakat, például

matek, földrajz, történelem és irodalom németül tanul.

EZZEL FOGLALKOZIK A DUE TALLÓZÓ

MELLETT: Jelenleg az Új Nemzedék Központ egyik pécsi tudósítója, bár a munkája eddig inkább a marketingben merül ki. Amellett éli a hétköznapi életét, tanul és a barátaival van.

EZT CSINÁLTA MOSTANÁBAN:

Megpróbált visszarázódni az iskolába.

EGY INSTANT TRÜKK, AMIVEL

BOLDOGGÁ LEHET TENNI: Gumicukor.

ÍGY KÉPZELI EL MAGÁT ÖT ÉV MÚLVA:

Öt év múlva, ha minden a tervei szerint alakul, lesz két nyelvvizsgálja, és épp befejezi az egyetemet kommunikáció és médiatudomány szakon. Ezek után szeretne úgy elhelyezkedni, hogy az állása ötvözze az írást, az utazást, esetleg a zenét is.

EZT SZERETNÉ MÉG MINDENKÉPPEN KIPRÓBÁLNI:

Még mindenképp ki szeretne próbálni egy hátizsákos túrát a világ körül, és előben egy színpadon énekelni az egyik kedvenc bandájával egy koncerten. Szeretné kipróbálni a közönségen való úszást és a bungee-jumpingot is.

CSÁNYI SÁMUEL

körülbelül egy éve csatlakozott a DUE-hoz. Ebben az évben volt az első, de ahogy ő fogalmazott „nem az utolsó” tábora. Idén, a médiatábor után kezdte munkáját a DUE Tallózóban. Most a Netbiztos rovatunkban olvashattok tőle.

EZT TANULJA:

Most kezdte el az ötödik évet Győrben, a Kazinczy Ferenc (kis)gimiben, immár gimnazistaként.

EZZEL FOGLALKOZIK A DUE

TALLÓZÓ MELLETT: Főleg az informatika, a fizika és a fotózás érdekli, ezekkel foglalkozott mostanában. De szeret karatézni és vívni is.

EZT CSINÁLTA MOSTANÁBAN:

Nyárzárasként egy fesztivál, majd most a kegyetlen sulikezdés, úgyhogy tanult.

EGY INSTANT TRÜKK, AMIVEL BOLDOGGÁ

LEHET TENNI: Egy jó film, vagy egy tábla csokoládé.

ÍGY KÉPZELI EL MAGÁT ÖT ÉV MÚLVA:

Egyetem, de hogy melyik, az a jövő zenéje.

EZT SZERETNÉ MÉG MINDENKÉPPEN

KIPRÓBÁLNI: Ejtőernyővel valahonnan nagyon magasról kiugrani.

Mindenki lehet szuperhős!

Legyél egészséges, adj vért!

AZZAL IS ÉLETET MENTHETSZ, HA EGYSZERŰEN EGÉSZSÉGES VAGY. A VÉRADÁS, PLAZMAFEREZIS, CSONTVELŐ DONÁCIÓ SEGÍTSÉGÉVEL SOKAKNAK ADHATOD VISSZA AZ ESÉLYT, HOGY VISSZATÉRHESSEN A MINDENNAPOKHOZ. MUTATJUK HOGYAN!

A „szervátültetés” szó elsőre ijesztően hangzik, pedig ma már minden nap használt technika. Nem csak nagy szerveket (májat, vesét, tüdőt) lehet adományozni. Szervátültetésnek minősül az egyszerű véradás vagy a csontvelő-transzplantáció is. Ma már sok olyan eljárás létezik, amely során a donor élő személy. Vért, vérplazmát és csontvelőt például ma már rutinszerűen lehet átadni valakinek: egy-egy beavatkozás után a donor és a befogadó és egészségesen távozhatnak.

VÉRADÁS: HÁROM ÉLET FÉL ÓRA ALATT

A donáció egyik legegyszerűbb módja a véradás. Ehhez ma már alig van szükség előkészületekre, gyakorlatilag bárki a véradó ágyra fekdühet, és orvosi vizsgálatokkal együtt egy fél óra alatt annyi vért adományozhat, amivel akár három ember életét is megmentheti.

A véradás során kicsit kevesebb, mint fél liter vért vesznek le az adományozótól. Ez egy felnőtt, egészséges ember vérének nagyjából 10%-a. Ennyi vért a szervezet néhány nap alatt pótolni tud. Az így gyűjtött vért nem csak műtétek és balesetek estén használják. A vérből különböző gyógyszerek is készülhetnek: oltóanyagok vagy akár vérérvadást segítő faktorok is. Egy fél liter vérral így akár három ember életét is meg lehet menteni.

A kórházakban és a műtéteknél ma már rengeteg olyan eljárást használnak, amelyekkel csökkenthető a szükséges vér mennyisége. Használnak mesterséges vérkészítményeket – ezek főleg akkor tesznek jó szolgálatot, ha csak az elvesztett vér térfogatát kell pótolni, de akár arra is lehetőség van, hogy a páciens a saját vérért kapja vissza. A tervezhető műtétek előtt például sokszor éppen a betegtől vesznek le vért, hogy a sajátjukat kaphassák vissza a beavatkozás során.

Annak ellenére, hogy ma már tudunk takarékoskodni a vérral, a véradás fontosabb, mint valaha. A különböző országokban már a 20. század eleje óta működik a szervezett véradományozás, ezért az orvosok nagyon sok tapasztalatot gyűjtöttek ezen a téren. Ma már nem csak arra figyelnek például, hogy a betegek csoportazonos vért adjanak: a vérnek rengeteg olyan jellemzője lehet, amely alapján tovább lehet finomítani az osztályozást. Ha sokféle vérből lehet választani, az segít abban, hogy a betegek a nekik legjobban megfelelő készítményt kapják.

PLAZMAFEREZIS: A VÉRADÁS KISTESÓJA

A plazmaferézis tulajdonképpen a véradás kistestvére. Ebben az eljárásban csak azt az anyagot hasznosítják a vérből, amelyek a vérésejtek szállítását biztosítják, vagyis a plazmát. Ezt az anyagot a szervezet sokkal gyorsabban termeli újra, mint ha a teljes vért levették, cserébe viszont egyáltalán nem lehet mesterségesen előállítani.

1

KIBŐL LEHET VÉRADÓ?

- Aki legalább 18 éves
- Egészségesnek érzi magát
- A testsúlya eléri az 50 kg-t
- Nem áll fent nála valamilyen más akadályozó tényező, betegség, fertőzés stb.

SZERVÁTÜLTETÉS – KOMOLYAN KELL VENNI

A csontvelőn és vérképzőszerveken kívül más szerveket is adományozhatunk egymásnak. Az élő donoros adományozás során leggyakrabban vesét, tüdőt vagy a máj egy darabját szokták felajánlani. Az első kettő páros szerv, amelyből eggyel is lehet problémamentesen élni (persze betartva bizonyos előírásokat, pl. egy tüdővel még kevésbé ajánlott a dohányzás). A máj pedig nagyon jó regenerációs képességet mondhat magáénak, így akár egy darab átültetett máj is képes arra, hogy gyógyulás után egészséges szervként működjön tovább.

Előfordul az is, hogy a szervek átültetésére már akkor kerül sor, amikor a donort már nem lehet megmenteni. A legtöbbször baleset után kerülnek olyan állapotba, amelyik már nem megfordítható – beáll az agyhalál. Mindenki rendelkezhet előre hozzátartozók, vagy ha a baleset előtt rendelkeztek erről, akár az áldozatok maguk is felajánlhatják a szerveiket olyanoknak, akik rászorulnak erre. Egy egészséges szív vagy tüdő egy hosszabb és jobb étellel ajándékozhatja meg a befogadót.

5 ÉRDEKES TÉNY A SZERVÁTÜLTETÉSRŐL

1. Léteznek úgynevezett mozaik műtétek. A cisztás fibrózis nevű betegség esetén például a betegeknek új tüdőre van szükségük. Kimutatták, hogy a betegek túlélési esélye sokszor nagyobb, ha a donor szervezetből nem csak a tüdőt, hanem a szívet is megkapják. Az ő szívük azonban egészséges, így az továbbadható egy másik betegnek.
2. A csontvelő donáció esetén ma már sokszor csak őssejtet használnak. Ez nyerhető például köldökzsinór-vérből (van, akinek ma már a születésekor eltárolják a mintáját), de előfordulhat az is, hogy a donort gyógyszerekkel kezelik, így a vére alkalmassá válik arra, hogy ingyen nyerjenek őssejtet.
3. Az első szervátültetést állítólag Szent Kozma és Damján végezték – egy mór fekete lábát ültették át Justinianus császár testére. Hogy a műtét kimenetele mi lett, nem tudjuk, valószínűleg legendáról van szó, hiszen a műtétet sokan a több évtizeddel a szentek halálának időpontja utánra teszik.
4. 2008-ban sikerült őssejtekből létrehozott légcsővet ültetni egy felnőtt emberbe.
5. 2010-ben hajtották végre az első teljes arcátültetést egy súlyosan megégett amerikai tűzoltón. Ő azóta már néhány arcizmát is használni tudja.

2

TUDDAD?

- A férfiak akár évi hatszor, a nők ötször adhatnak vért.
- Ha néhány pohár folyadékot iszol a véradás előtt és után, alig érzed majd a veszteséget.
- A rendszeres véradás a véradónak is előnyös: segíti a szervezet védekezőrendszerének a működését, bizonyos rendellenességek esetén pedig segít megakadályozni, hogy a vérben túl sok méreganyag halmozódjon fel.
- A véradásnál végzett gyors teszten néhány egészségügyi problémára rá tudnak világítani.
- Véradást Magyarországon a Vöröskereszt és az Országos Vérellátó Szolgálat szervez. Néhány hónapja SMS-ben tájékoztatják a véradókat, ha az általuk leadott vért felhasználták.

A plazmaferézis nagy előnye, hogy a legegészségesebb emberek akár hetente kétszer is részt vehetnek rajta, míg a véradásnál a szervezetnek legalább 8 hét pihenőt szoktak javasolni a következő alkalom előtt. A plazmaadás egy kicsit hosszabb eljárás, mint amikor vért vesznek: ilyenkor ugyanis először leveszik a vért, ami egy gépbe kerül. A gép elválasztja a plazmát a többi vérben található anyagtól, amelyeket aztán visszajuttatnak a páciens testébe.

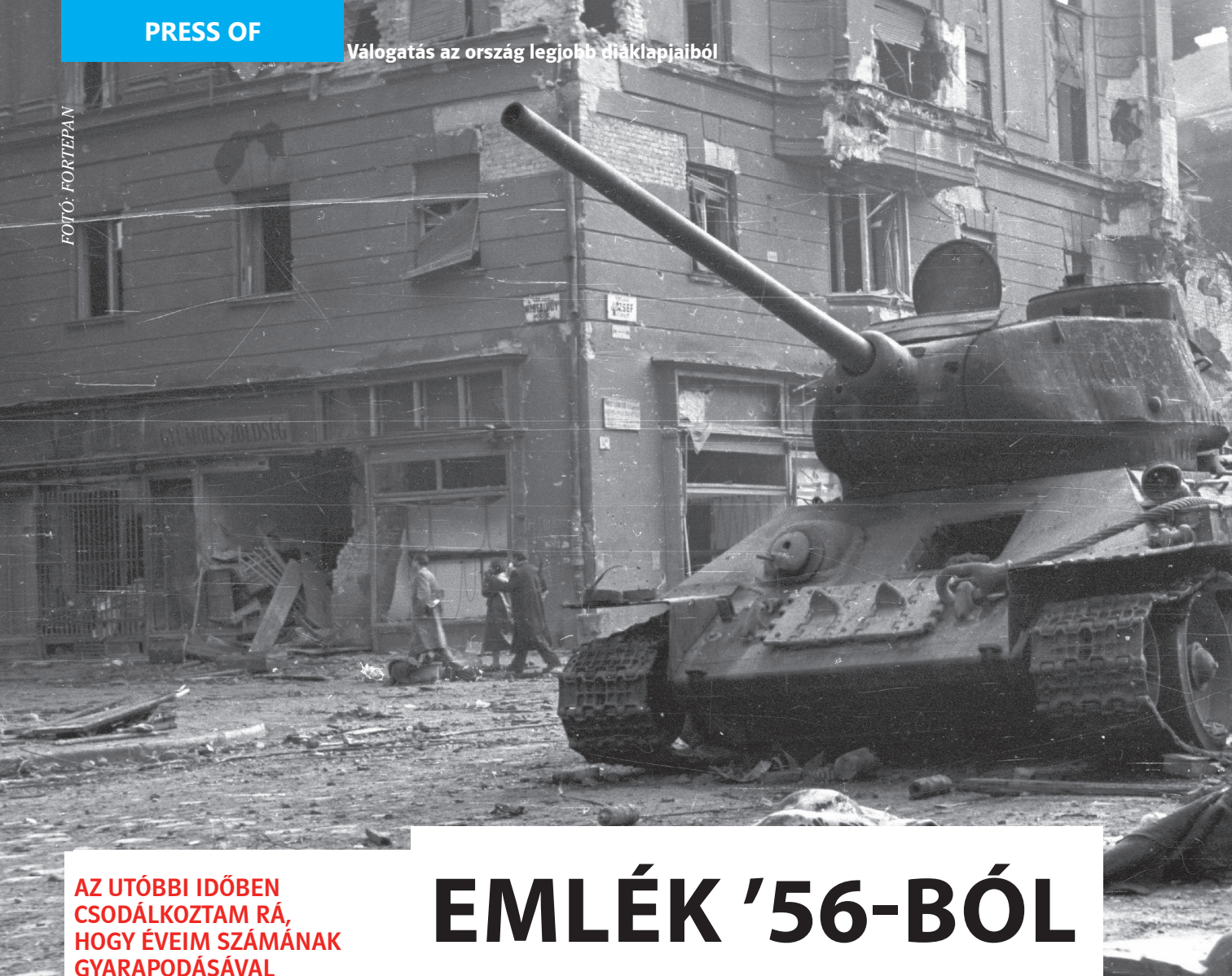
ÍGY MENTI MEG AZ ÉLETED A TESTVÉRED

Gyakori formája az élő donoros transzplantációnak a csontvelő adományozás is. A csontvelő a szervezet egyik legfontosabb eszköze a betegségek elleni védekezésben, de sok betegség, például a leukémia vagy egyes fertőzések károsíthatják, vagy teljesen leállíthatják a működését.

A csontvelő adományozás során általában az történik, hogy eltávolítják a beteg saját csontvelőjét, majd egészséges donorból származó őssejtet vagy teljes csontvelőt ültetnek a szervezetbe. A recipiensnek, vagyis annak, aki a csontvelőt kapta, ezek után steril szobában kell maradnia egy ideig, nehogy bármi megfertőzze, és meg kell várni, amíg az új csontvelő működésbe lép. A nem működő csontvelő nélkül ugyanis még egy egyszerű nátha is halálos lehet.

A csontvelő adományozás bonyolultabb eljárás, mint a véradás, mert a donornak és a recipiensnek minél több tényezőben hasonlítaniuk kell egymásra, ezért legjobb, ha rokonok között történik a donáció. Az orvosok sokszor döntenek úgy, hogy egészen kis gyerekektől is vesznek csontvelőt, hogy a beteg testvéren segítsenek.

A csontvelőt általában a csipőlapátból nyerik egy nagy tű segítségével. Az eljárás egy kicsit fájdalmas, hiszen a tűnek a csonton is át kell haladnia. Az egészséges donorok azonban általában 5-6 nap alatt meggyógyulnak és folytathatják az életüket.

AZ UTÓBBI IDŐBEN CSODÁLKOZTAM RÁ, HOGY ÉVEIM SZÁMÁNAK GYARAPODÁSÁVAL ARÁNYOSAN NŐ AZ ÉRDEKLŐDÉSEM A TÖRTÉNELEM IRÁNT. KÜLÖNÖSEN ÉRVÉNYES EZ A CSALÁDI ANEKDOTÁKRA. AZ OKTÓBERI FORRADALOM ÉVFORDULÓJÁHOZ KÖZELEDVÉN ELHATÁROZTAM, HOGY MÁS SZEMSZÖGBŐL IS SZERETNÉM MEGISMERNI AZ ESEMÉNYEKET, KÍVÁNCSIVÁ VÁLTAM A KÖZVETLEN KÖRNYEZETEMBEN ÉLŐK EMLÉKEIRE, EZÉRT KÉZENFEKVŐ VOLT, HOGY NAGYAPÁMAT KERESSEM MEG. NEM KELLETT SOKAT KUTATNIA AZ EMLÉKEI KÖZÖTT, UGYANIS MÉG MINDIG ÉLÉNKEN ÉLT KÉPZELETÉBEN MINDAZ, AMIT NYOLCÉVES KISGYEREKKÉNT MEGÉLT.

EMLÉK '56-BÓL

Kovács Kármén, Forum Publicum, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest

Nagypapám, Szilágyi János 1956-ban Balmazújvárosban élt, ami Debrecentől huszonkét kilométerre a Tisza irányában, a Hortobágy „mellyékén” fekszik.

A forradalom idején harmadik osztályos általános iskolai tanuló volt. Most az általa mesélt történeteket adom közre.

„Még ma is látom magam előtt azt, amikor a forradalom másnapján a tanító néni bejött az osztályterembe, és a dobogón álló asztal tetejére feltette a tanári széket, majd felmászott rá, és leakasztotta a falról a vörös csillagos, sarló-kalapácsos magyar címet, s onnan a magasból az olajos padlóhoz csapta, és azt kiáltotta: „MAGYAROK VAGYUNK! SZABADOK VAGYUNK!” A gipszből készült címer rengeteg darabra tört. »Menjetez haza,

és mondjátok meg a szüleiteknek, hogy kitört a forradalom Pesten. Akinek van, tegye ki az ablakba a nemzeti zászlót. Nem kell iskolába jönnötök, majd üzenünk.»

Nagy örömmel és izgatottan szaladtunk hazafelé és kiabáltuk az utcán azt, amit a tanító néni mondott. Otthon találtam édesanyámat, aki a szomszédokkal

**Te mit tudsz '56-ról?
Tedd próbára magad:
www.56kerdes.hu**

épp a pesti eseményekről beszélgetett. Az utcánkban csak egy családnak volt telepes rádiója. Azt kivitték az udvarra, és feltekerték a hangerőt, hogy az ott gyülekező vagy arra járó felnőttek és nagyobb gyerekek hallgathassák a forradalmi híreket.”

Felvetődött bennem a kérdés, hogy mit csináltak a gyerekek a hirtelen

Természetesen nem mertük bevallani, hanem azt hazudtuk, hogy kinn van az udvaron. S mivel elhítte, gyorsan futottunk vissza az utca végébe, ahol hagytuk. Nagyon megijedtünk, mert már nem volt ott se a kosár, se a kisbaba. Kiabáltunk torkunkszakadtából. Kis idő múlva kinyílt egy kapu és egy idős ember azt mondta, elvitték a kislányt az oroszok. Elféhértünk, remegtünk. Mi lesz most? Cikáztak a gondolataink. Hála istennek ekkor megszólalt egy néni és azt mondta, ne higgyünk

„MAGYAROK VAGYUNK SZABADOK VAGYUNK!”

ennek az öreg cselédnek, ő vitte el a kis Erzsit nagyanyánkhhoz, amikor látta, hogy otthagytuk. Sokszor megköszöntük a néninek és sietve mentünk a kicsiért. Szerencsénk volt, mert nagyanyánk éppen akkor akarta hazavinni az édesanyjának. Már több háznyira jártunk tőle, mikor utánunk kiáltotta: »El ne hagyjátok megint!« Azt, hogy néném mikor tudta meg Erzsik lány a '56-os kalandját, a mai napig nem tudjuk. November közepe táján megjött az üzenet, hogy ismét járnunk kell iskolába. Mikor beléptem az osztályterembe, egyből

észrevettem, hogy visszakerült régi helyére a vörös csillagos címer. Az osztályokat összevonták, már nem harmincan, hanem ötvenen voltunk egy tanteremben. Ezt azzal magyarázták, hogy nincs annyi tanító, mert elmentek vagy elvitték őket. Debrecenből küldtek helyettük újakat, így büntették őket. Sokáig éreztük még a forradalom hatását. Az emberek már nem jöttek rádiót hallgatni, a felnőttek sem beszéltek előttünk semmit. Az iskolában nem volt tüzelő, nekünk kellett vinni otthonról. S persze az unokatestvérem

is tanulta tovább az orosz. Bajban is volt szegény az iskolában is, meg otthon is, mert nem hitte el neki senki, hogy

elveszítette a könyveit. Amilyen gyorsan és mindent elsöprően jött a szabadság szele, ugyanolyan gyorsan távozott is. Csak reményvesztettséget, bizalmatlanságot hagyott maga után.”

Ez csupán egy történetet a sok közül. A nagyapám története. Arra kérlek benneteket, hogy míg van kitől, kérdezzetek ti is, különben a feledés homályába merülnek ezek az értékes visszaemlékezések.

jött szünetben. „Sokat játszottunk a bátyámmal, unokatestvérekkel és az utcabeliekkel. Sárkányt eregettünk, fociztunk, sárpuskáztunk, bogáncssal dobáltuk egymást. Arra nagyon emlékszem, hogy az unokabátyám, aki három évvel volt idősebb nálam, felsősként már tanult orosz. Ő azt a hírt kapta, hogy ezután már a német nyelvvél kell ismerkednie. Ennek öröme segítettünk neki összetépni az összes oroszkönyvét.

Így teltek a napok, míg egy reggel nagy dübörgésre lettünk figyelmesek, ami a mi falunkban igen szokatlan jelenség volt. Mivel errefelé mindenki szekérral járt, csak elvéve láttunk másféle járművet. Éppen ezért izgatottan rohantunk volna kifelé a zaj irányába, de nagynéném azt mondta, hogy csak akkor mehetünk, ha magunkkal visszük a tíz hónapos kis unokahúgunkat, így a kisbabát beleraktuk egy vesszőkosárba, és már futottunk is a sarokra, amerről a zajt hallottuk. Ott már láttuk, hogy tankok jönnek Debrecen irányából, és Tiszacsege felé tartanak. A tankokat hatalmasnak és félelmetesnek láttam. Ahogy vonultak az úton, önkéntelenül elkezdtek követni őket a többi gyerekekkel együtt. Mikor kiértek a harci járművek a településről, visszaszaladtunk az unokatestvéremékhez. Ekkor nagynéném kérdezte, hol van a kislány. Görcsös rémület fogott el bennünket, mert akkor jutott eszünkbe, hogy a nagy ámulat közepette otthagytuk kosarastól az út szélén.

Legyen okod a környezetvédelemre!

GONDOLOM, MIND OLVASTATOK MÁR EBBEN A TÉMÁBAN CIKKEKET, VAGY BIZTOSAN HALLOTTATOK MÁR RÓLA A TÉVÉBEN ÉS A RÁDIÓBAN. AZ IGAZSÁG AZ, HOGY NEM LEHET ERRŐL TÚL SOK ÚJAT MONDANI, DE NEKEM NEM IS AZ A CÉLOM, HOGY OLYAT ÍRJAK, AMIRŐL MÉG NEM HALLOTTATOK. ENNEK A CIKKNEK A LÉNYEGE AZ, HOGY ISMÉT TUDATOSÍTSA BENNETEK, HOGY MILYEN NAGY BAJBAN VAN A KÖRNYEZETÜNK, MERT EZT NEM ELÉG EGYSZER HANGOZTATNI. AZ EMBEREK UGYANIS – KÖZTÜK ÉN IS – NAGYON KÖNNYEN MEGFELEDKEZNEK ERRŐL.

**Konecsni Panka, Tiszta Szívvel,
Apáczai Csere János Gyakorló
Gimnázium, Budapest**

A környezet károsításának legveszélyesebb és legnagyobb mértékben előforduló formája a légszennyezés. Ma már a leghétköznapibb dolgok is veszélyesek Földünkre nézve (az autók, buszok és egyéb járművek), ugyanakkor olyanok is, melyekről elsőre nem is hinné az ember, hogy szerepet játszanak ebben a folyamatban (például a dezodorok hajtógáza). Szintén jelentős a víz-, a talaj-, a zaj- és a fényszennyezés.

Véleményem szerint a legnagyobb probléma nem is az, hogy rongáljuk a környezetet, hanem az, hogy sokan észre sem veszik, vagy egyszerűen tudomást sem vesznek róla. Rengeteg ilyen példát tudok felhozni: sokszor láttam már olyat, hogy valaki annyira lusta, hogy a két háztömbbel arrébb lévő boltba is kocsival megy, de mikor arról van szó, hogy milyen nagy a szmog és a zaj a városokban, akkor éppen ezek az emberek panaszkodnak a legtöbbet.

A másik kedvenc kifogásom az, mikor valakinek felhívják a figyelmét a környezetszennyezésre, és azzal vág vissza, hogy neki úgyis mindegy, mert ő még azelőtt meg fog halni, mielőtt ez problémát okozna neki. Mások meg azt érzik menőnek, ha szemtelnek, mert az tényleg annyira laza, hogyha a szemetet nem bírja beledobni a három méterrel arrébb lévő kukába – és hozzá kell tenni, hogy ebben az esetben sajnos tényleg vannak olyanok, akiknek tetszik ez az attitűd.

Ahogy egyre fejlődik a világ, egyre több a szennyező tényező. Gyárak és autók lepik el a Földet, és a népesség növekedésével egyre több természet uralta területet kell beépítenünk. Mindezek ellenére hiszem, hogy van remény. Sok olyan ember van még, aki érzi, hogy ez így nincs rendben, csak eddig nem volt olyan dolog, ami igazán ösztönözte volna arra, hogy segítsen. Pont ezért én úgy gondolom, hogy mindenkinek

keresnie kell valamit, ami miatt szívesebben odafigyel ne környezete védelmére.

Tegyük fel, hogy valaki nagyon szereti a jegesmedvéket. Köztudott, hogy ezek az állatok is nagyon nagy veszélyben vannak az emberi felelőtlenség miatt, egyre jobban beszűkül az élőhelyük. Neki az a cél lebeghetne a szeme előtt, hogy ha ő is odafigyel arra, hogy mit tesz (például kevesebb hajtógázhasználat), akkor azzal szerepet játszhat a jegesmedvék megmentésében is.

Összefoglalva: én nem azt mondom, hogy mindenkinek azonnal változtatnia kellene az teljes életvitelén, csupán annyit, hogy megfontolhatná, mit csinál. Mert igenis minden ember számít, így az is, hogy te hogyan állsz hozzá a dologhoz! Ha belegondolsz, lehet, hogy régebben te is tettél azért, hogy a hely, ahol élsz, olyan legyen, amilyen. És ki tudja? Talán legközelebb – még mielőtt valami „környezetszennyezőt” készülnél csinálni – eszedbe jut ez a cikk. Meg a jegesmedvék.

KERESSÜK MAGYARORSZÁG!
legintelligensebb diákjait!

NAGY DIÁK IQ-TEST

TÖLTSD KI A MENSA HUNGARIQA DIÁKOK SZÁMÁRA KIFEJLESZTETT INGYENES,
ONLINE IQ-TESTJÉT **2016. OKTÓBER 31-IG**

A **WWW.NAGYDIAKIQTEST.HU** OLDALON!
A LEGESLEGJOBBAK AZ UTOLSÓ FORDULÓBAN ÉLŐ VETÉLKEDŐBEN
MÉRHETIK ÖSSZE KÉPESSÉGEIKET A FŐDÍJAKÉRT.

www.nagydiakiqtest.hu

A hely, ahol játék a felfedezés

JÁRTÁL 9D MOZIBAN VAGY TÜKÖRSZOBÁBAN? KÍSÉRLETEZTÉL VALÓDI LABORATÓRIUMI KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT? ÉPÍTETTÉL MÁR DNS-T? HA EZEKBE EDDIG NEM VOLT RÉSZED, MINDENKÉPPEN KERESD FEL A BUDAPESTI CSOPA PLAYBART, AHOL A TUDOMÁNY ÉS A SZÓRAKOZÁS KÉZ A KÉZBEN JÁRNAK.

Egyedülálló, hiánypótló intézményként nyílt meg 2016 májusában a III. kerületi Bécsi úton található Csopa Playbar, a Csodák Palotája második intézménye. Budapest legnagyobb tudományos szórakoztatócentruma 2500 négyzetméteren, korosztálytól függetlenül várja látogatóit az év minden napján. Mátrai Anikó marketingközpont-vezetővel sétáltunk körbe.

Szakmai vezetőnk elmondta, hogy olyan komplex kikapcsolódási lehetőséget kínálnak, ami máshol nem érhető el. Maga a tartalom az, ami hiánypótlóvá emeli az intézményt. A látogatók az egyes termekben – demonstrátorok szakmai segítsége mellett – közel egy órában keresztül ismerkedhetnek az interaktív kiállításokkal, és még a négy tematikus szabaduló szobában is próbára tehetik magukat. Mindemellett a bejelentkezett csoportok a Richter Gedeon laboratóriumban professzionális körülmények között nyernek bepillantást a kémia világába. A Csopa Playbar célja a természettudományok érthető módon történő népszerűsítése játékos, szórakoztató formában.

Esztétikum, légies térkialakítás és egyedi környezet fogadott minket az intézmény küszöbét átlépve. Csocsók, biliárdfoci és interaktív képernyőkkel beépített asztalok teszik még élvezetesebbé az ittlétet. Az országban egyedülálló Richter Gedeon laboratóriumban minden eszköz és felszerelés megvan, ami csak kell egy kirobbanóan látványos, ugyanakkor teljesen biztonságos kísérlet elvégzéséhez. A fiatalok itt tudományos megközelítésben, exkluzív módon, szórakoztató formában ismerkednek meg a kémia világával életkori sajátosságaiknak megfelelően.

Az előadótérben fizikai kísérletek, úgynevezett „science show”-k bemutatására alkalmas. A Newton, az Illúzió és a Születés kiállítás egyenként kétszáz négyzetméteres

helyiségben találhatók. Valamennyi tárlat szórakoztató (interaktív) elemekkel (eszközökkel és játékokkal) és eszközökkel felszerelt. A Newton és az Illúzió kiállítások a fizika világával ismertetik meg a látogatót. Előbbinél Isaac Newton, a fizika atyjának munkássága ismerhető meg játékos formában, utóbbinál pedig optikai csalódással, tükörszobával és 4D-s fotófelülettel is találkozhatnak a vendégek.

A Születés kiállításon a fogantatás, a terhesség és a születés áll a középpontban, amelyet az On The Spot dokumentumfilmek csapata témában forgatott filmjei színesítenek. Az érdeklődők a magzati kort stilizált anyaméhben, annak feltételezett hangjával élhetik át. Sőt, kipróbálhatják, milyen viselni az „édes terhet”, melyet egy 9. hónapban lévő kismama hord. A látogatók a felelős családtervezés jegyében a korszerű fogamzásgátlás formáival is megismerkedhetnek egy illusztratív összehasonlító tabló segítségével.

A Csopa Playbarban a Körmozi és a Magyarországon egyedülálló 9D mozi is a látogatók rendelkezésére áll. Előbbi sajátossága, hogy a filmek 360 fokos látószögben tekinthetők meg, utóbbinál pedig a 3D-s mozi élménye hat effektel egészül ki.

A felfrissülésre vágyó látogató pedig a bárpult kínálatából válogathat kedvére. Gondoltak a nagykorúakra is, hiszen este már alkoholos italokat is vehetnek a 18 éven felüliek.

Nincs más dolgod, mint elhívni a haverokat, a családot vagy akár az egész osztályt, hogy együtt fedezzétek fel és ismerjétek meg a Csopa Playbar egyedülálló lehetőségeit. Mindegy, kivel és mikor érkezel, garantáltan jól fogjátok érezni magatokat, hiszen ez az a hely, ahol játék a felfedezés!

(Nagy Norbert)

Nyitvatartás
Attrakciók:
 H-V 10:00–22:00
 Bár: H-V 10:00–24:00
 Helyszín: 1036 Budapest,
 Bécsi út 38–44.
 Honlap: [www.csopa.hu/
 csopa-playbar](http://www.csopa.hu/csopa-playbar)

Varázslatos méz

AHOGY JÖN A HIDEG IDŐ, EGYRE KÖNNYEBBEN KAPUNK EL KÜLÖNBÖZŐ FERTŐZÉSEKET. AMIKOR FÁJ AZ EMBER TORKA, SOKAKNAK ESZÉBE JUT, HOGY MI LENNE, HA BEKAPNA RÁ EGY KISKANÁL MÉZET? NAGYON HELYES DÖNTÉS, SŐT, MÁS GONDRA, BAJRA IS JÓ LEHET EZ AZ ÉDES NEDŰ. TÖBB MÉZFAJTA IS VAN, MÁS-MÁS NÖVÉNYEK VIRÁGPORÁBÓL KÉSZÜLTEK, NEM EGYFORMA HATÓANYAGOKAT TARTALMAZNAK.

**Maklári Judit, Medikus lap,
Debreceni Egyetem**

Hazánkban talán a legnépszerűbb, hungarikumnak számító **akácmézhez** juthatunk hozzá a leghamarabb. Nagyon jó torokgyulladás, megfázás és köhögés ellen, emésztési zavarok és magas gyomorsav leküzdésére, nyugtató hatású, cukorbetegnek is fogyaszthatják, de természetesen csak mértékkel.

Az emésztési gondok közül sokan panaszkodnak refluxra, számukra a **repceméz** a leghatásosabb, hiszen lúgosít.

Ha ágnak esünk és be is lázasodunk, érdemes a **napraforgómézet** használni izzasztó és lázcsillapító hatása miatt, főleg gyermekeknek. Emellett vizelethajtóként is alkalmazható.

Egy-egy zárthelyi előtt vagy stresszesebb időszakokban jó szolgálatot tehet a **hárszméz**.

Fogyasztása javasolt nyugtalanságra, idegességre, álmatlanságra, valamint megfázás, köhögés és lázzal járó légúti betegségek kezelésére, és jó görcsoldó is.

Egy méz színe annál sötétebb, minél több ásványi anyagot tartalmaz. A virágmézek közül a sort a **gesztenyeméz** vezeti e téren. Használható vérszegénység ellen, kimerültség, étvágytalanság vagy legyengült állapot esetén.

A **pohánkaméz** (hajdinaméz) is nagyon sötét, már szinte fekete színű, szintén a magas ásványi anyag tartalma miatt. Ezt a mézet Franciaországban a gyógyszerárakban szívbetegek számára árusítják.

A **levendulaméz** kellemes illata mellett kiválóan alkalmas nyitott sebek

kezelésére, gyorsítja a varképződést, de ajánlják álmatlanság, vesepanaszok és bélférgesség ellen is.

A **zsályaméz** gyulladá- és izzadáscsökkentő hatású, ajánlják köhögéscsillapításra, meghűléses betegségek kezelésére, emésztési problémákra is. Kiváló vértisztító és görcsoldó. Zsályateát is izesíthetünk vele, így a hatása fokozható.

Hazánkban az **eukaliptuszméz** annyira nem gyakori, de ez a típus is hasznos a légzőszervi problémák kezelésére, valamint a gyomor- és bélműködés szabályozására.

Ezek a mézfajták jó kiegészítői lehetnek bizonyos gyógyszeres kezeléseknél vagy alkalmazhatóak bizonyos betegségek megelőzése érdekében. Ezen kívül az ízük sem utolsó, ajánlom mindenkinek megkóstolásukat.

Pénz, pénz és pénz!

MONTCUCCOLINAK, A CSÁSZÁRI HADVEZÉRNEK TULAJDONÍTOTT HÍRES IDÉZET SZERINT A HÁBORÚHOZ CSUPÁN HÁROM DOLOG KELL: PÉNZ, PÉNZ ÉS PÉNZ. NEHÉZ KÉTSÉGBE VONNI A PÉNZ JELENTŐSÉGÉT, DE VAJON ELGONDOLKOZTUNK-E AZON, HOGYAN ALAKULT KI, S HOGYAN KÉSZÜL NAPJAINKBAN.

Fási Csaba, Forum Publicum, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest

A pénz mint fizetőeszköz hosszú utat járt be az ókortól napjainkig, amíg elnyerte mai formáját. Kínában például párezer éve még kagylókkal fizettek, majd fokozatosan megjelentek a nemesfémek, amelyek a fizetőeszközök mai stabil hátterét is megadják. Az első pénzürméket a mai Török- és Görögország területén verték, onnan indult el világhódító útjára.

A pénz minden korban központi helyet foglalt el a gazdaságban, az uralkodók igyekeztek fenntartani a pénzverés monopóliumát, ezzel szilárdítva meg saját és az országuk helyzetét. Ma sincs ez másképpen, a pénzkibocsátást és a gazdaságból való kivonást egyaránt az adott ország központi vagy jegybankja

végzi. A pénz mennyisége komoly hatással van az ország gazdaságára, így a jegybank feladata, hogy szabályozza a rendelkezésre álló pénzmennyiséget. Erre több lehetőség is nyitva áll. Magyarországon a bankjegyek és érmék kibocsátását, címletét és külső kiállítását, valamint bevonását az MNB elnöke rendeletben hirdeti ki. A forintot pedig az Alaptörvényben rögzítették törvényes fizetőeszközként.

A forintbankjegyek nyomtatását az MNB megrendelésére az 1990-es években jelentős technológiai fejlesztésen átesett, az MNB százszázalékos tulajdonában lévő gazdasági társaság, a Pénzjegynyomda Zrt., a forintérmék verését a Magyar Pénzverő Zrt. végzi. A bankjegyek előállításához szükséges papírt a Pénzjegynyomda Zrt. tulajdonában álló Diósgyőri Papírgyár Zrt. gyártja. Valamennyi társaság évtizedes pénzkészítési gyakorlattal

rendelkezik. A bankjegyek alapanyaga a hosszúszerű gyapot, ami egyedivé teszi, és rendkívüli tartósságot biztosít számukra. A papírpénz hamisítások elleni védelem érdekében számos biztonsági intézkedést végeznek a gyártás során (a jellemzően réz-, nikkel- és cinktartalmú pénzürméket is nehéz lenne hamisítani, de nem is érné meg), többek között vízjelet, biztonsági szálát és úgynevezett jelző (melírozó) rostokat tartalmaz.

Bár a hamis pénz érzékszervek (ránézés, tapintás) útján is felismerhető, de számos biztonsági jel csak UV-fény alatt válik láthatóvá. Az euró például több mint húsz hamisítás elleni védelmet tartalmaz.

És hogy mi lesz a forgalomból kivont pénzzel? Megsemmisítésre kerül, egy részét pedig bezútot brikett-formában milliós kiszerelésben szuvenirként meg lehet vásárolni a Magyar Nemzeti Banknál.

Tehetségek közérthetően

Mi a közös a rajzokat elemző, a kérészeket kutató, a matematikai modellező és a középkori zenei kódokat vizsgáló tehetséges fiatalok között? A válasz egyszerű: a következőkben bemutatott négy kivételes kognitív tehetség, **Junior Templeton Fellow** azon 315 fiatal magyar tehetség közül való, akik az idén tavasszal indult Magyar Templeton Programba bekerülhettek. Ez a világon egyedülálló, kísérleti tehetségtámogató program egy éven át személyre szabott tehetséggazdagító lehetőségeket nyújt a komplex beválogatáson sikeresen bizonyított 10 és 29 év közötti tehetségek számára, akiket a program a személyes sikerek elérésén túl abban is támogat, hogy szűkebb és tágabb környezetükre pozitív hatással lehessenek.

Gál Réka (11, Budapest)

A rajzolás fontos Réka életében, ezzel érzéseket és gondolatokat tud kifejezni. Réka egy **absztrakt önarcképén** keresztül a szülő-gyermek kapcsolat és az önismeret fontosságának kérdésköréit kezdte el körüljárni.

Miért?

„A bemutatott rajzaim a szüleimet ábrázolják. Meg szeretném mutatni, mi az, ami közös bennünk, mit gondolok a kapcsolatunkról, és hogyan hatnak egymásra a szülők és a gyerekek. Szeretném elérni, hogy az emberek magukba nézzenek, és kifejezzék magukat. Ha megismerjük a gyökereinket, magunkat is jobban megismerjük, és **magabiztosabbak leszünk**. Rájövünk, mik az erősségeink, és mit lehet még fejleszteni magunkban. Azt is megtudhatjuk, mit szeretnénk majd továbbadni a saját gyerekeinknek.”

tudtad?

kivételes kognitív tehetség = 1 a 10 ezerből ember mutat ilyen átütő tehetséget a gondolkodáson, megismerésen alapuló képességekben

Farkas Alexandra (28, Mogyoród)

Kutatómunkájában azt vizsgálja, hogyan menthetnénk meg a védett **dunavirágokat** (kérészeket) attól, hogy a kivilágított hidak útjára hullva tömegesen elpusztuljanak. Alexandra többek között a Magyar Tudományos Akadémia egyik intézetének kutatója és kommunikációs felelőse is.

Miért?

„Nagyon érdekes és izgalmas ezeknek a rovaroknak a viselkedését vizsgálni, hiszen késő esti nász táncuk **lenyűgöző látványt** nyújt, a kísérletek közben pedig olykor több száz kérész is beboríthat. Fontos, hogy a pusztulásukat okozó természetvédelmi probléma megoldásán dolgozhatok. Széles látókörű természettudományos érdeklődésemet, kreativitásomat és szervezőképességemet a tudományos ismeretterjesztésben kamatoztatom, így kapocs lehetek a kutatók és az érdeklődők között.”

Koman Zsombor (23, Budapest)

Az egyetemen fizikát hallgat. Tanulmányaival párhuzamosan két fontos kutatása is fut: az egyik neurológiai **modelllezésről**, a másik csoportok döntéshozatali működéséről szól. Zsombor számára a programba való bekerülés azért fontos, hogy hasonló emberekkel ismerkedhessen és dolgozhasson közösen.

Miért?

„Mindig is foglalkoztatott a matematika és a világ kapcsolata: Hogyan készítenek jó modelleket? Miért írható le sok jelenség jó közelítéssel, ha matematikai módszereket használunk? Mi az oka annak, hogy egy nagyon egyszerű megközelítés jól leírhatja a vizsgált jelenséget, míg lehet, hogy egy nagyon bonyolult nem jár sikerrel?”

A matematikai modellezés számomra a pontos gondolkodás színimájja. A modellezés és absztrakció általános tulajdonságaiból indulok ki kutatásaimra támaszkodva, de mindegyik elvezet egy-egy nagyon **élet közeli** tanulsághoz.”

Kádár Anett Julianna (29, Debrecen)

Tevékenységének témája doktori disszertációjához is szorosan kapcsolódik. Anett az itáliai **költészet zeneiségét** vizsgálja, mely a középkori irodalmi és zenei kutatások interdiszciplináris jellegéből fakad.

Miért?

„Nagyon érdekes, hogy a középkori elméleti tudás hogyan hasznosítható a mai gyakorlatban. A középkori zenei kódok hogyan alkalmazhatók annak érdekében, hogy hatásosabb zenei anyag születhessen animációkhoz, művészeti alkotásokhoz vagy akár reklámfilmekhez.

A fiatalabb Fellow-kat szeretném arra **inspirálni**, hogy merjék a saját területükön megszerzett tudást akár távol eső tudományterületekkel közös projekteken is alkalmazni, ha ilyen lehetőségük adódik, bátran ragadják meg.”

Jr
TEMPLETON
FELLOW

Nézd meg a Fellow-k előadásait a www.templetonprogram.hu oldalon!

A tizenéveses slammer: Bánki Beni

KIMITUBE, KISMENŐK, KÖZÉPSULI. MINDEZT TIZENÉVESEN ELÉRNI NEM KÖNNYŰ DOLOG, DE BÁNKI BENINEK SIKERÜLT. A FIATAL SLAMMER, AKI KEZDETBE A VERSMONDÁSSAL FOGLALKOZOTT, TEHETSÉGÉNEK KÖSZÖNHETŐEN MÁRA ELISMERT ÉS SZERETETT MŰVÉSZ. PILLANTSUNK BELE, HOGY ÉRT EL CSODÁLATOS EREDMÉNYEKET A MOST HARMADIKOS PÉCSI GIMNAZISTA.

Először

még az
általános

iskolában

versmondással

foglalkozott, ezzel kezdte az előadó-művészetet. Ehhez társult később az alkotói folyamat: maga is verseket írt. Körülbelül két éve találkozott a slam műfajával a YouTube-on, videókon keresztül.

„Azt hittem, ez abszolút Pest-központú dolog, de rá kellett jönnöm, hogy nem így van, és a vidéki slam-rendezvények abszolút működőképesek. Egyébként itt Pécsen is van egy állandó havi klub. Egyszer gondoltam, hogy én is kipróbálom magam, írtam egy szöveget, elvittem erre az összejövetelre és megnyertem. Ez pedig adott annyi motivációt, hogy folytassam, amit elkezdtem, és lényegében ez volt az első találkozásom a slam műfajjal.” – meséli Beni.

A továbbiakban már nem csak nézője lett a videóknak. Vette a bátorságát, és az egyik barátja bátorítására jelentkezett a KiMitTube-ra. Akkor még technikai háttér nélkül, a családjá és a barátai segítségével készített videókat, szorgosan írt és írt. Vajon hogy élte meg a KiMitTube-ot?

„Nagyon nagy tapasztalatszerzési lehetőségként, hiszen ez volt az első

nagyobb felületen történő verseny, amit megnyertem. Persze előtte is értem el ilyen eredményt mind országos mind megyei versmondó-versenyeken, mégis itt sokkal több visszajelzést kaptam, hiszen az egész online működött. Nagyon örültem neki, mert már az első videóra is rengetegen reagáltak. Fordulóról fordulóra haladtam, meg hát próbáltam beleadni mindent, így végül sikerült győzöm.”

Beni folyamatosan újabb és újabb szövegeket írt. Felmerült bennem a kérdés, hogy ilyen fiatalon mi az, ami igazán ihletet tud adni ahhoz, hogy változatos munkák szülessenek. „Bármi inspirálhat. A slam műfaji sajátosságából adódóan általában társadalmi kérdéseket vet fel, és ezekkel foglalkozik, de emellett úgy gondolom, nagyon fontos célja, hogy az irodalmat egy könnyed, szórakoztató formában találja, esetlegesen közelebb vigye a fiatalokhoz.” – feleli Beni.

A KiMitTube után lehetőséget kapott, hogy vendégként szerepelhessen a YouTube-on futó Középsuli című sorozatban. Izgalmas lehet részt venni egy forgatáson, ezt Beni beszámolója is megerősíti: „Forgatás előtti nap megkaptam a szöveget és mondták, hogy nem feltétlen kell megtanulni, csak legyek önmagam. Hát nem is tanultam meg különösebben. Nyilván komolytalanabb volt, mint az eddigi megnyilvánulásaim, de hát a fő cél a szórakoztatás, és a szereplők is jól érzik magukat. Nagyon jó barátok lettünk.”

A sorozatban egy visszafogott fiút alakít. Ahogy beszélgetek Benivel, egyre inkább arra gondolok, hogy ez a karakter nem áll olyan távol tőle.

„Igazából ez így van nagyjából, persze helyzettől függ, mert elsöre én sem tudok nagyon feloldódni, hogyha találkozom valakivel. Meg nem szeretek „arcoskodni”, viszont ha olyan a situáció, akkor én is feloldodom, és teljesen máshogy viselkedem.”

Az élet KiMitTube és a Középsuli után sem állt meg. Beni a Tv2 Kismenők című műsora felé vette az irányt.

„Nekem ez egy hatalmas élmény volt, mivel még soha nem próbáltam, és ez megint egy fokkal nagyobb közönséget jelentett, akik előtt kipróbálhattam magamat, ráadásként élőben ment. Ami még nagyon sokat jelentett, az maga a társaság volt, jó volt látni ennyi különleges fiatalot, ekkora tehetséggel egy helyen. Ott szinte mindenki másban – vagy ugyanabban máshogy – jó, én is elismerem a versenytársaimat. Persze barátságok is szövődtek, ez nagyon király volt.” – emlékezett vissza a műsorra.

Amikor megismerünk egy ilyen tehetséges és sokat látott fiút, mint Beni, még inkább adódik a kérdés: Mik a tervei a jövőre nézve?

„Jelenleg angol szakos vagyok, de emellett nyilván sokkal jobban érdekel az irodalom. Még nem tudom, hogy milyen irányba haladok, de ezt semmiképp nem hagyom el és továbbra is várhatóak tőlem új dolgok.”

(Darabos Rebeka)

A varázslat mestere: Stekler Bendegúz

STEKLER BENDEGÚZ 17 ÉVES, NYÍREGYHÁZI DIÁK, EBBEN A HÓNAPBAN LESZ EGY ÉVE, HOGY ELKEZDETT FOGLALKOZNI A BŰVÉSZKEDÉSEL ÉS RENDKÍVŰL TEHETSÉGESNEK BIZONYULT. ISMERJÜK MEG ŐT KÖZELEBBRŐL! INDULHAT A VARÁZSLAT?

„Eleinte csodálkoztam a mágusok minden trükkjén, majd kezdtek az előadások egyre unalmasabbá válni.” – mesél a kezdetekről az amatőr bűvész, akit már nagyon korán érdekelt ez a különleges világ.

2015 októberében járunk, amikor Bendegúz még csak 16 éves volt. Ekkor ismerkedett meg egy erdélyi fiúval, aki mindenkit elkápráztató trükkjeivel. „Mindenkit el tudott szórakoztatni, akár ebéd közben is, mint egy múzeumban.” – mondja a fiúról, akivel egy ifjúsági cserén találkozott, amelyen Bendegúz szervezőként vett részt. Az ő hatására kezdett bele a bűvészkedésbe.

Az internet és sok-sok videó segítségével mára már körülbelül harminc trükköt tud hitelesen előadni, és két trükköt saját maga fejlesztett ki. Igen ám, de annak, aki bűvésznek készül, nem elég több tucat trükköt tudni. Nekik nem csak azzal kell foglalkozniuk, hogy egy trükk sikerüljön. A fellépéseken megfelelő hangulatot kell teremteni, folyamatosan beszélni kell, be kell vonni a nézőket, el kell őket kápráztatni. Ami valljuk be, nem egy egyszerű dolog.

Minden, ami átejtethet bennünket, megosztóan hat ránk. Sokan vagyunk úgy a varázslatosnak tűnő dolgokkal, hogy egyszerűen nem hiszünk a szemünknek, eláll a lélegzetünk az ámulattól. De sok olyan ember is van, akik kételkedni kezdenek a látottakban. „Mindenki ismeri azt az embert, aki végig kritizál egy előadást, vagy rosszabb esetben el is mondja a trükköt. A másik fajta néző meg eldobja az agyát, bármit is csinálók. Fontos, hogy milyen reakciót váltunk ki, és ennek függvényében folytatjuk-e a show-t, vagy sem.” – osztja meg velünk Bendegúz.

De mit tehet egy bűvész azért, hogy ne csak sikeres lehessen, de az is maradjon?

Hogy lehet jól előadni egy trükköt? „A legfontosabb dolog egy trükk elvégzése alatt, hogy úgy mutasd be azt, amit csinálsz, hogy észrevétlenül koncentrálsz rá, és nem hagyhatod abba a beszédet. Több dologra is oda kell figyelni.”

Hogyan lehet még különlegesebbé tenni egy előadást? Fentebb olvashattátok, hogy mennyire fontos az, hogy az előadó beszéljen, meggyőzze nézőit. De vajon lehet-e hiteles és élvezhető egy előadás, ha elvégzője néma marad közben?

„A világ egyik legjobb bűvésze erre a bizonyíték, Shin Lim az előadásai alatt egy szót sem szól.” – mutatott rá a 24 éves kártyamesterre. Shin Lim mellett sok más nagyszerű bűvészre is felnéz Bendegúz. „Aki a legközelebb áll hozzám, egy kanadai férfi, Chris Ramsay. Neki a tudása és a stílusa egyaránt csodás.”

Bendegúz videókból tanult. Ebből is kiderül, hogy a bűvészek manapság nemcsak fellépésekre járnak, hanem még az interneten is megosztják trükkjeiket. Sokan le is leplezik a nagy mágusok féltve őrzött titkait. De mégis, gondoljunk csak bele, egy élő fellépés mennyivel jobban elkápráztat minket, hiszen ott vagyunk, látjuk, nem vágnak ki belőle egy apró részletet sem. Bendegúz a DUE nyári MédiaTáborában is fellépett.

„Nem volt ehhez hasonló fellépésem, ebből adódóan nagyon izgultam. Egész nap a műsort tervezgettem, nem volt egyszerű feladat. Akadt egy kis technikai probléma, de azon kívül minden nagyon jól sikerült. Remek közönség volt, leírhatatlanul jól esett a taps a műsor végén. Ez adja nekem az erőt.” – emlékezett vissza a nagy pillanatra az amatőr bűvész.

A bűvészkedés mellett más téren is otthonosan mozog. Szeret különböző grafikákat, logókat tervezni. Több kisebb egyesületnek is szokott munkákat végezni. De vajon milyen jövőt képzel el magának Bendegúz, mekkora szerepet játszik ebben a bűvészet?

„Mint hobbit szeretem űzni, boldogsággal tölt el, mikor emiatt csodálnak és tisztelnek az emberek. Nem tudom, hogy fogok-e ezzel foglalkozni később, ugyan is más terveim vannak a jövőre vonatkozóan. De egy biztos, a kártyák mindig mellettem lesznek!”

(Velek Domonkos)

A LAPTOP NEM CSAK JÓBARÁT

A FONTOS ADATOK MEGSZERZÉSE MINDIG RÖVIDÍTETTE AZ UTAT A HATALOMHOZ, MÁSKOR MEGFÉLEMLÍTÉSÉHEZ, MEGKÁROSÍTÁSÁHOZ. MEGTÉVESZTÉSSEL, MANIPULÁCIÓVAL PEDIG AZ ADATOKHOZ IS KÖNYVEBB HOZZÁFÉRNI. EZ A MÓDSZER NEM ÚJKELETŰ, ÉVSZÁZADOK ÓTA HASZNÁLJÁK, A LEGÚJABB KORBAN A SZÁMÍTÓGÉPES ADATHALÁSZAT SEGÍTSÉGÉVEL. NEM GONDOLNÁD, DE A TE ADATAID IS HASZNOSAK VALAKINEK.

Pár száz évvel ezelőtt még beöltöztek a kéme az ellenség ruhájába, és így szereztek fontos információkat. Most is hasonlóképp működik ez, a különbség csak annyi, hogy most már bárki szerezhet adatokat, és még otthonról sem kell kimozdulnia. A gyors fejlődés és a láthatatlan veszély miatt még nem szoktunk hozzá ehhez, sőt még sokszor segítünk is a hackereknek.

Persze gondolhatnánk, mi nem számítunk. De ne felejtse el, biztos van olyan – akár megosztás, akár valamilyen adat a gépen –, amiről jobb, ha más nem tud. Mondjuk akár csak egy kínos bulifotó. Esetleg te is szeretnél magánéletet, nem akarnád, hogy webkamerádon keresztül bámuljanak egész nap. Szerencsére jó néhány dolog áll ezeket a védelmére.

Mindenekelőtt a legfontosabb – ahogy szakértőnk, Kapui István informatikus is mondta – a tudatos adatmegosztás és adatvédelem. Olyanok például, mint hogy nem a vonat nyilvános hálózatán keresztül osztod meg a barátoddal a belépési adataidat, már sokat segíthetnek.

A következő lépés – és talán a legismertebb – a vírusirtó. Ez kivédi a támadások nagy hányadát, de ne felejdük, az informatikus második gondolatát: „Semmit nem lehetetlen feltörni, maximum nehezebb.”

Ha nem tudjuk megjegyezni jelszavainkat – és nem tudjuk, mert annyi van belőlük –, használhatunk a tárolásukra külön jelszókezelő programot. Kíváncsiak voltunk, hogy ha nincs feltörhető dolog, akkor ezek vajon mennyire biztonságosak és hasznosak? „Az emberi kapacitás véges. A jelszavakat többségében feltörik előbb-utóbb, az emberi biztonság tudatosság ezzel kapcsolatban nulla. Olyan jelszót kell választani, aminek macerás a használata, akkor van értelme. Ennyi jelszót nehéz lenne megjegyezni, vannak rá programok, mint például a KeePass. Az ilyen programokat elég nehéz feltörni.”

Amiről még nem szeretnénk, hogy más is tudjon, az a magánéletünk. Ennek a figyelésére az egyik módszer, hogy webkamerán keresztül „lehallgatnak”. Attól függ, mennyire fontos valakinek az munkája,

magánélete, mennyire fontos személyiség. Ameddig a „támadó” nyeresége nagyobb, mint a lebukás kockázata, például amikor fontos információkkal rendelkezik az illető, akkor a webkamera jó forrás lehet. Amelyik gép hálózatra kapcsolódik, azon meg lehet találni a gyenge pontot és be lehet jutni akár a webkameráig is. Például Amerikában a kormányzati üléseken leragasztják a laptopokba épített webkamerákat. Ugyanakkor „az viszont fel sem merül az emberekben, hogy az okos eszközök (tévé, okostelefon, okosóra) is rendelkeznek kamerával. Ezeket sokszor a nappali közepén hagyjuk, és eszünkbe se jut, hogy ez is lehetne poloska.” – mondta el Kapui István.

Ami a privát szféra védelmében a legfontosabb, az önkontroll. Sokaknál fel sem tűnik. Vegyük példának a Facebook becsekkoló funkcióját. Amikor mindenki mindenhol – a cukrászdától a Duna-partig – lö egy fotót, és rányom a „check in” gombra. Ugyanez a helyzet a nyaralási fotókkal. Egy hacker nagyon tud örülni ennek, hiszen kap egy képet az anyagi helyzetéről és a hollétééről is egyszerre. Ha még a bankkártya adatait is a telefonodban vagy a laptopodon tárolod, már fülüg is ér a szája.

Amikor pedig a neten böngészsz, tudd, folyamatosan figyelnek – ha más nem, akkor a közösségi oldalak és a keresők. Figyelik, hogy milyen oldalakat látogatsz, azokon mennyi időt töltesz, mi az érdeklődési köröd, kik a barátaid, mikre keresel rá, és mikor hol jársz a való életben, honnan nyitod meg a telefonodon a weboldalakat és alkalmazásokat. Ezeket az összegyűjtött és rendszerezett adatokat pedig eladják a hirdetőknak, és gondoskodnak róla, hogy a szokásaidnak, érdeklődésednek megfelelő reklámokat kapj a neten kóborolva.

Ne feledd: tudatos adatvédelem, vírusirtás, jelszótárolás, mértéktartás a szelfizésben, és webkamera leragasztás!

(Csányi Sámuel)

HIPERSULI

DUOLINGO

A jól ismert baglyos. Ha angolul akarunk tanulni, akkor a legjobb alkalmazás. Begyakorlós, ismételtetős, de ezért cserébe számon is kér! Nem csak leírni, de kiejteni is megtanítja a felhasználót. Kompatibilis mindennel, természetesen ingyenes is. A fekete pontot akkor kaphatja, ha szerencsétlen nyelvet tanuló nem angollal akar küzdeni, hanem teszem azt, spanyollal. A kezelőfelület, a magyarázatok mind angolra váltanak, így zavaró lesz, hogy egyszerre három nyelven kell gondolkodni. Ellenben aki profi angolos, annak ez nem okoz gondot.

BUSUU

Hiperszuper. Felsőfokig megtanít az idegen nyelvek egyikére. Komplex tudást ad. A telepítés után, kiválaszthatjuk, hogy milyen szinten tartunk, majd rögvest neki is láthatunk. Először alapvető dolgokkal ismerkedünk meg, szótanulás úgy, hogy a kiejtést mindeközben halljuk, majd az következik, hogy önállón kell összeállítani párbeszédet, végén a helyesírást is gyakorolnunk kell. Rengeteg nyelv közül választhatunk. A témakörök illeszkednek a tudásunk szintjéhez, ha valami nem lenne tiszta, akkor a témához kapcsolódó nyelvtani szabályokat vissza tudjuk nézni bármikor. Ugye milyen jól hangzik? Eddig. Sajnos, ennek csak angol kezelőfelülete van, és vannak egyes részei, ami csak prémium felhasználóknak áll rendelkezésre, amiért természetesen fizetni kell, de hogy mennyit, azt mély homály borítja.

BABEL

Már a neve is jó! Pont ennyi nyelvet is ötvöz! A kezdő szintről indulunk, és úgy kell átrágni magunkat a témakörökön. Ezekben belül csak az érhető el, ami már az előző tesztekben mért tudásunknak nem jelent akadályt. Kiválaszthatjuk, hogy milyen szavakat akarunk tanulni, milyen témával akarunk foglalkozni. A kiejtést a mikrofonos hangrögzítő segítségével tudjuk gyakorolni. Ehhez internetkapcsolatra szükségünk van, minimum annyi ideig, még az app letölti a tananyagot, utána a feladat megoldásához szükségtelen. Sajnos itt sem gondoltak a magyarokra, tehát minden magyarázat angolul van. A segítség adott! Most már csak a nyelvvizsgára kell jelentkezünk, na meg sokat és meg annál is többet gyakorolnunk!

(Kobl Adrienn)

Ültél már órákat szószedet fölött?
Ragasztgattál kis cetliket a ház minden pontjára abban a hitben, hogy az idegen nyelvű szavak mellett elhaladva azok hopp, beugranak a fejedbe, te meg ötös szódolgozatot írsz másnap?
A nyelvtani szabályokat úgy mondod fel, mint más egy nagybecsű Petőfi-verset, de ha belekérdeznek, akkor megakad a lemez? Klisé, de igaz: kell a mindennapokban az idegen nyelv. Utazással töltött időben idegen nyelvre tanító applikációkat használhatsz! (Azért még mindig be kell járnod órákra!)

YouTube™

„Meg kellett győznöm magam, hogy komoly marketingértékem van”

Viszkok Fruzsi: „Három év kellett, hogy összeszedjem a bátorságom”

VISZKOK FRUZZSI 22 ÉVES ÉS A YOUTUBE-BÓL ÉL. SZEPTEMBERBEN 174 EZRET MUTATOTT A KIS PIROS FELIRATKOZÓ-SZÁMLÁLÓ A CSATORNÁJÁN. NEM ROSSZ SZÁM EZ, A MÁSFÉL MILLIÓS HAVI MEGTEKINTÉS PEDIG FŐLEG NEM, KÜLÖNÖSEN ÚGY, HOGY AZ EGÉSZ EGY HOBBIKÉNT INDULT. EGYRE TÖBB SZPONSZORI LEHETŐSÉGE VAN, AZAZ MOST MÁR KOMOLY FELELŐSSÉGGEL IS JÁR AZ, AMIT CSINÁL.

A közhiedelemmel ellentétben a YouTuberség nem abból áll, hogy egy lány csak ül egy kamera előtt és szépre festi a szemét. Fruzsina fiatal kora ellenére komoly üzleti döntéseket kell meghoznia, van úgy például, hogy visszautasít ajánlatot.

MIKOR DÖNTÖTTÉL ÚGY, HOGY A YOUTUBE-ON FEJEZED KI ÖNMAGAD? MI VOLT VELE AZ EREDETI CÉLOD?

Az egész egy bloggal indult, azt már három éve csináltam, amikor az első videóim feltöltöttem. Először a sminkes videóiba szerettem bele, azokat néztem, és ezzel egy időben sminkelni is elkezdtem tanulni. Annyira megtetszettek egy amerikai YouTuber, Dulce Candy videói, hogy ő szinte példaképpé vált számomra. Azonban nem volt semmilyen felszerelésem, ezért blogoltam inkább eleinte. Három év kellett, hogy összeszedjem a bátorságom, illetve a kellő felszerelést, és feltöltsem az első videót. A céloom az volt velem, hogy megmutassam másoknak, nekem milyen technikák és termékek válnak be. Ekkor még csak szépségápolással foglalkoztam, most már a vlogom stílusára inkább azt mondanám, hogy lifestyle.

MIKOR VÁLTOZOTT ÁT EZ A MUNKÁDDÁ?

Körülbelül egy éve jött ez a változás, amikor nagyon sok megkeresésem lett hirtelen. Szerintem addig a cégek nem is foglalkoztak igazán a YouTube-bal és a blogokkal, illetve én is rájöttem, hogy a megkereséseknek hála, úgy is kereshetek pénzt ezzel az egészszel, hogy közben hiteles maradok. Win-win szitu, hogy a hobbitomat munkaként tudtam folytatni.

HOGY ÉRINTETT, HOGY EGYRE TÖBB KÖVETŐD VAN, ÉS EGYSZER CSAK TÖBB SZÁZEZREN KÍVÁNCSIAK RÁD?

Mindig nagyon furá érzés, de az én esetemben nem volt egy konkrét pillanat, amikor nagyon megugrott a követők száma. Így volt időm

hozzászokni. Viszont az, hogy sokszor felismernek az utcán, az még mindig nagyon furán érint. Én csak számokat látok, hogy hány ezren nézték meg egy-egy videómat, de az interneten keresztül nem tudom felmérni ennek a számnak a jelentőségét. Amikor viszont egy közönségtalálkozón élőben találkozok ezzel a sok emberrel, az nagyon fura.

A TÉMAVÁLASZTÁST ILLETŐEN HÚ MARADTÁL ÖNMAGADHOZ AZUTÁN IS, HOGY PÉNZT KAPSZ A VIDEÓIDÉRT?

Szerintem igen. Sok olyan megkeresés van,

amit visszautasítottam, mert nem tudtam velük azonosulni. A szponzorációknak köszönhetően viszont egy csomó más téma felé nyithattam, ami nagy vágyam volt. Így lehetett például olyan videóm is, amiben elutazhattam külföldre.

HÁNY ÉVES VOLTÁL, AMIKOR AZ ELSŐ SZPONZOR MEGKERESETT? ÉS EZT HOGY TUDTAD KEZELNI?

Barter együttműködéseim már a blogolás korszakomban is voltak, amikor 17 éves voltam. Szóval nem ért váratlanul. 20-21 éves voltam, amikor először kerestek meg, akkor nagyon örültem, hogy ezzel tényleg lehet pénzt is keresni. Egyébként sok időnek kellett eltelnie, míg meggyőztem saját magam, hogy komoly marketingértéke van annak, amit csinálok.

AZÓTA IS MINDEN ÜGYET – A FELVÉTELT, A VÁGÁST, A PÉNZÜGYEKET – TE INTÉZEL?

Igen. Van egy YouTube-ügynökség, ami segít a csatornám menedzselésében. De minden döntést én hozok meg pénzügyeket illetően, a videók készítése pedig 100%-ban az én kezemben van. Nem is szeretném kiadni senkinek.

HOGY VAN ERRE IDŐD AZ EGYETEM MELLETT? MENNYI MUNKA VAN A VIDEÓIDAL EGY HÉTEN?

Szerencsére már a szakdolgozatomat írom, így nem kell bejárnom az egyetemre. Így több időm jut a videókra, sőt, azt tudom mondani, hogy majdnem száz százalékban ez teszi ki a napjaimat. Nem csak a tartalomgyártás hosszadalmas amúgy, hanem a videókkal kapcsolatos ügyekre is sok időm megy el. Az e-mailek megválaszolása, az új koncepciók kitalálása, a különböző rendezvények mind-mind hozzátartoznak a YouTuber-léhez.

MI LESZEL, HA NAGY LESZEL?

Papíron közgazdász, a valóságban YouTuber.

(Berei Dániel)

MŰKÖDŐ VÉDELMI MEGOLDÁS

SYMANTEC ADVANCED THREAT PROTECTION

Egyszerű megoldást jelent a fejlett zsaroló programok, a távoli hozzáférést biztosító károkozók, a célzott fenyegetések és a nulladik napi támadások ellen. Felhasználva az ellenőrzött pontokon már működő védelmi megoldásokat, nincs szükség külön végponti védelem telepítésére.

#SymantecATP

Paralimpia: minden csak akarat kérdése

Lábak nélkül egyensúlyban maradni a lővés közben, cselgáncsozni úgy, hogy nem látjuk az ellenfelet, vagy megtanulni beosztani az erőnket úgy, hogy nehezebben értjük az edző utasításait, mint mások, nem egyszerű. Vannak viszont, akiknek ez természetes. Az ő versenyt a Paralimpia, amely mindig néhány héttel követi az olimpiai játékokat.

A 2016-os Paralimpiai Játékokról Magyarország 1 aranyéremmel, 8 ezüstrrel és 9 bronzal tért haza. Sportolóink főként az úszás és vívás sportágakban, valamint asztalitenisz, atlétika, kajak-kenu és erőemelés sportágakban remekeltek.

A Paralimpiára kiutazó magyar csapat 43 fős volt, amiből 33 versenyző pontszerző helyen végzett a Játékokon. Az első érmet az erőemelő Tunkel Nándor szerezte, rögtön az első napon. Az aranyat pedig Tóth Tamás nyerte 100 méteres hátúszásban.

Paralimpikonjainkkal megismerkedhetsz a Magyar Paralimpiai Bizottság oldalán, de most különösen érdemes személyesen is találkozni velük, hiszen amellett, hogy különleges emberekkel ismerkedhetsz meg, egy jól sikerült interjúval részt vehetsz a DUE és a Paralimpiai Bizottság pályázatán is!

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK A PARALIMPIÁRÓL

Mindenki mozgássérült?

Nem. A Paralimpián mozgáskorlátozott, értelmileg sérült, látássérült és hallássérült sportolók is versenyeznek. Sőt! Kosárlabdában a csapatnak akár ép tagja is lehet.

Hogyan versenyez egymással egy látássérült és egy mozgáskorlátozott sportoló? Mondjuk úszásban?

Sehogy. A Paralimpián a sportolókat a sérültségi kategóriájuk szerint osztályokba sorolják. Más kategóriában versenyeznek az értelmileg akadályozott és látássérült sportolók, de még a mozgáskorlátozottakat is különböző kategóriákba sorolják a sérültségük súlyosságának megfelelően.

Minden olyan, mint egy igazi versenyen?

Ez egy igazi verseny. A paralimpikon sportolók ugyanolyan komoly edzőmunkát végeznek, mint az ép versenyzők, közülük sokan az edzés mellett dolgoznak is. Sokszor úgy tűnhet, hogy olimpiai érmet szerezni könnyű, de ez azért van, mert nagyon sok a versenyszám: az úszásban például 14 kategória van, tehát matematikailag könnyebb érmet szerezni.

a **due** és a

bemutatja:

NE PARÁZZ! PÁLYÁZZ!

A 15. NYÁRI PARALIMPIAI JÁTÉKOKHOZ KAPCSOLÓDÓ DIÁKÚJSÁGÍRÓ PÁLYÁZAT

MEGHOSSZABBÍTVÁ!

INTERJÚ

Beszélgetőpartnered lehet az olimpián részt vett sportoló, edző, a versenyző más felkészítője, rokon, barát, aki jól ismeri, sportvezető, sportriporter: csak a paralimpia legyen a fő témák az interjú során.

PUBLICISZTIKA

A fő szempont itt is az: az írás egyértelműen kapcsolódjon a paralimpiához.

ÖSSZEFOGLALÓ BESZÁMOLÓ A PARALIMPIAI JÁTÉKOKRÓL
Lehet tudósítás, élménybeszámoló, szólhat a játékok egészéről vagy valamely szempont szerint kiemelt részéről, részéről.

Az írásokat október 16-ig lehet benyújtani a DUE pályázati felületén: www.due.hu/palyazat. A pályázaton 12 és 22 év közötti fiatalok indulhatnak. A kategóriák legjobbjai 1-1 tablettel nyernek!

Láss és légy látható!

„Mostanában sokat hunyorgsz!” – hallotta Andi az anyjától reggelinél. Nem neki szólt az észrevétel, hanem az apukájának. És valóban: Tibor a reggeli újságolvasás közben láthatóan majd megszakadt, hogy kiolvasson egy-egy mondatot a sportrovatból. Andi ezt az infót csak elraktározta, nem tulajdonított neki túl nagy jelentőséget.

Beültek a kocsiba, már csak 20 percük volt hátra a 8 órás iskolakezdésig, így sietniük kellett. Az ősz beköszöntével minden olyan más lett: az ablakok párásak, a reggeli hideg miatt minden egy kicsit csúszósabb, eközben a nap pedig éppúgy süt a szemükbe, mint nyáron. Tibor az autóban is hunyorgott, de Andi nem tudta eldönteni, hogy csak a nap süt a szemébe, vagy nem lát jól. Nem is nagyon agyalt rajta, mert 20 perc múlva kezdődött a tanítás.

Mindennél nagyobb jelentősége van a látásnak és a látszódásnak.

„Apa, vigyázz!” – kiabálta, de ekkor már késő volt. Az, hogy Tibor elrántotta a kormányt, csak arra volt elég, hogy az ütközésben ne törjék össze az oldalról érkező autót teljesen. Szerencsére megúszták komolyabb sérülés nélkül, de sem az oldalról szabályosan érkező autós, sem Tibor főnöke, sem Andi osztályfőnöke nem lesz túl vidám ma reggel. Pedig csak egy, de óriási hibát követtek el: nem látták a jeleket, hogy Tibornak szemészhez kellene mennie.

„Ajj, hagyjál már, süt a Nap!” – ezt már Gábor veti az anyja szemére, aki a délutáni fociedzésre siető fiát figyelmeztette, hogy kapcsolja be a lámpát a biciklijén. Gábor édesanyja odafigyel a biztonságos közlekedésre: vett a fiának első és hátsó lámpát, sőt, fényvisszaverő mellényt is. Gábor rendben odaért edzésre, az öltözőből pedig egyből a bringájához ment. A mellényt persze jó mélyre eldugta, mert úgy gondolta, nagyon ciki abban mutatkozni a csapattársai előtt. Majd a házuk előtt felveszi, hogy az anyja azt higgye, végig rajta volt. Hét

órákor már sötét van, de ez öt csöppet sem érdekelte: a lámpákat sem kapcsolta be.

Mindössze egy utcára járt a házuktól, amikor egy fekete, szintén kivilágítatlan autó elé vágott. Gábor próbált fékezni, de a lejtőn lefelé túl nagy volt a lendülete. Gábor az autó oldalának csapódott, átrepült rajta és eltört a keze. Pár perccel később a szülei pontosan látták, hogy Gábor sem a lámpákat, sem a mellényt nem használta, így nem tudták kizárólag a sötét autóval, kivilágítatlanul hajtó sofőrt hibáztatni. Gábor nyolc hetet hagyott ki a foci szezonból a kéztörés miatt, és legalább ugyanennyit a kedvenc videójátékából büntetésből. És még szerencsésen megúszta...

Nem véletlenül hívják a szemet a legfontosabb érzékszervünknek: a mindennapokban az érzékeink közül a látásunkra hagyatkozunk leginkább. Így

van ez akkor, ha tanórán jegyzetelünk, ha focizunk, ha a barátainkkal chatelünk, és akkor is, ha közlekedünk. Gondolj bele: jegyzetelésnél az számít, hogy látod-e, mi van a táblára írva, fociban, hogy látod-e a társakat (és ők látnak-e téged) és így tovább... Csakhogy az utolsót kivéve egyiknél sem kockáztatjuk azzal az életünket, ha „kicsit nem látunk” vagy „kicsit nem látszódunk”.

A közlekedés során viszont mindennél nagyobb jelentősége van a látásnak és a láthatóságnak. Elég, ha az iskolából hazafelé tartasz, és egy kissé beleolvadsz a környezetedbe. Ha az autós rosszul lát, mert nincs rajta az előírt szemüvege, te pedig elé lépsz, mert arra számítasz, hogy lát téged, ott a baj. Ha az esti fociból bringával jössz hazafelé és nem vagy eléggé kivilágítva, egy mozgó célpont vagy a figyelmetlen, esetleg szintén kivilágítatlan, de még a megfelelően kivilágított járművek vezetői számára.

A látás és a láthatóság fontosságára hívja fel a figyelmet az ORFK Országos Balesetmegelőzési Bizottság

közlekedésbiztonsági kampánya, a „Látni és látszani”. A 2012 óta futó kampány küzd a balesetmentes közlekedésért, méghozzá úgy, hogy egyszerre szeretne minden autót láthatóvá és minden sofőrt látóvá tenni. 2015-ben közel százötven optika és közel kettőszázötven autós szakszerviz csatlakozott a kampányhoz, előbbiben az autósok díjmentesen ellenőriztethették a látásukat, utóbbiban pedig elsősorban a járművek láthatóságért felelős alkatrészeit. Tavaly ezzel a lehetőséggel több mint 21 ezren éltek is, mert belátták, mennyire fontos a kampány üzenete.

A 2016. október 15-étől december 15-ig tartó akció szervezői kiemelik, hogy idén ősszel is számíthatunk olyan közúti ellenőrzésekre, mely során a rendőrség kiemelten ellenőrzi majd autók, motorok és kerékpárok világítását, a láthatóságot, továbbá azt, hogy anyu vagy apu a jogosítványában előírt szemüveget viseli-e vezetés közben. További infók: latnieslatszani.hu.

Eközben októberben fut a Látás hónapja kampány is, amihez számtalan optika csatlakozott országsszerte. Látogass el a latasellenorzes.hu weboldalra, és nézd meg, hogy hol van a hozzád legközelebbi optika, ahol ingyenesen vizsgálják meg a látásod októberben!

És most, hogy már tudod, mekkora jelentősége van a látásnak és a láthatóságnak a balesetmentes közlekedésben, itt az ideje, hogy te is megelőzz egy balesetet! Figyeld a gyanús jeleket, ellenőrizd, hogy a szüleid látásával minden rendben van-e, nem fáj-e a fejük vezetés közben. Kérd őket, hogy figyeljenek oda az autó láthatóságára! Ha még nincs, kérj a biciklidhez lámpákat, fényvisszaverő eszközöket! És terjeszd az igét: „Látni és látszani”!

**További infók:
latnieslatszani.hu**

EGYSZER MINDENKI SORRA KERÜLHET

A BULLYING, AVAGY A NETES ZAKLATÁS NEM TRÉFA. ELÉG SZEMÉLTÉTELEK CSINÁLNI, TÚRNI PEDIG POKOLI.

A csúfolódás elég dedős, de jó sokan vannak, akik tizenéves korukra sem tudnak átbillenni egy bizonyos szinten, mások bántása, háborgatása pedig egyre durvább formákat ölthet. Az idegen szóval bullyingnak keresztelt jelenségnek nagyon sok áldozata van, és időnként maga a zaklató fél is valamilyen korábbi zaklatás elszívódója volt. A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (NMHH) online kiadványa a buvosvolgy.hu-n segít abban, hogy fel tud mérni, mivel állsz szemben.

Az internet klassz dolog. Megtalálhatsz rajta mindent, ha elég kitartó vagy, ingyen megtanulhatsz szinte bármit, az egyszerű főzős trükköktől az autószerelésig minden fent van. Annyira az életünk része, hogy például már a Himaláján is elérhető nagysebességű netet kapnak a hegymászók, miközben a Mount Everestet próbálják meghódítani. 2010-ben Finnországban alapjognak nyilvánították a nethez való hozzáférést. Percenként 204 millió e-mail száguldozik a neten (bár ezek jó része botok által írt spam), és hát kár lenne tagadni: sok embert kicsit meghülyít.

Az internet ugyanis az anonimitás, a névtelenség látszatát kelti. Bárki bármilyen név és fotó alatt tevékenykedhet – ott van például az Anonymus nevű hackercsoport, akik pont ezt a névtelenséget kihasználva próbálnak fordítani időnként a dolgok menetén mindenféle információk kiszivárogtatásával, vagy éppen weboldalak hackelésével. Persze ez csak egy apró szeletecske a nagy egészből.

Térjünk rá a havi fontos megbeszélőnkre, méghozzá a bullyingre. Mivel a neten hiányzik a személyes kontaktus, és el lehet bújni bármilyen álarc mögé, ettől mindenki egy kicsit nagyobb Janinak hiszi magát, mint amekkora valójában lenne. Az okleveles kommenthuzárok simán beszélnek olyan embereknek, akiknek a három méteres közelébe sem mernének

menni a valóságban, csupán azért, mert a net a távolság és névtelenség biztonságával kényeztetni őket. A csúfolódás és a piszkálódás egy olyan jelenség, amivel már a dédszüleink, meg valószínűleg az ők dédszülei is találkoztak. Csakhogy az internetmentes időkben, ha az ember hazament a suliból, senki sem ment utána, hogy fél órával később bekopogjon az ablakán, és beszéljön neki egyet. A XXI. században a zaklatók csupán egy kattintásnyira vannak, és a kiszolgáltatottság érzését tudják kelteni abban, akit kinéztek maguknak, mert a saját lakásában sem érezheti magát biztonságban. Bármilyen felületen képesek nyomulni: Viber, Facebook, Snapchat – de fontos, hogy megpróbáljunk különbséget tenni egy mezei bunkó és egy zaklató között.

„Az internet-mentes időkben, ha az ember hazament a suliból, senki sem ment utána, hogy fél órával később bekopogjon az ablakán, és beszéljön neki egyet.”

Ha valaki egyszer beszél valamiért, aztán megy a dolgára, az még nem zaklatás, az csak egy modortalan valaki. Nem célja, hogy folyamatosan a nyakára járjon valakinek, hanem egyszerűen csak nem tetszett neki az, amit lát, és ezt nem a megfelelő formában fejezte ki.

A zaklató ezzel szemben kipécézi magának valakit vagy valakiket, és folyamatosan szekálja őket. Ha kell, több profilt is csatasorba állít, rossz híret kelti az áldozatnak, sértegeti – ez viszont már büntetőjogi felelősséggel is járhat. Ha a zaklató elmúlt 14 éves, a legsúlyosabb esetben akár egy év börtönbüntetést is kaphat érte, aztán a rácsok mögötti offline időben elgondolkozhat arról, hogy miért is nem szívatunk másokat.

Fontos tudni, hogy bár sokakkal így vagy úgy megtörténik, a zaklatás és a bántalmazás nem természetes része a gyerekkornak. Az ENSZ Gyermekjogi Egyezmény 19. cikke

értelmében minden gyereknek joga van a boldog gyerekkorhoz, nincs az a tróger, akinek joga lenne ettől megfosztania.

MIT LEHET TENNI?

Ha eldurvul a helyzet, semmiképp sem szabad szó nélkül túrni. Először érdemes szólni anyunak vagy apunak, esetleg az osztályfőnököknek. Lehet, hogy cikinek érzed majd felhozni nekik ezt, de gondolj rá úgy, mint a ragtapasz lerántására – csak túl kell lenni rajta, és utána neked lesz sokkal jobb. Ha esetleg magadra ismersz, mint zaklató, akkor nézz kicsit magadba, gondolkozz el, hogy miért akarod mások életét nettó pokollá változtatni, sőt, az sem árt, ha egy kicsit szégyelled magad. Egy bocsánatkéréssel sok mindent meg lehet oldani. Azok a gyerekek, akiket gyakran bántanak a neten, gyakrabban lesznek zaklatottak, és könnyen depresszióba esnek. Ez ellen három ellenszert lehet kipróbálni. Az emlékelemzéssel okokat keresnek és szembesítik velük az áldozatot. Az önbizalomtréning segít, hogy magabiztosan lépünk fel. A rossz szokást semlegesítő terápia során pedig új módszereket tanulnak a rossz hangulat legyőzésére.

Azok a gyerekek, akik másokat zaklatnak, gyakran azért teszik, mert dühösek valamire vagy valakire, és így próbálják azt levezetni. Sőt gyakran ők maguk is zaklatás áldozatai. Nekik a haragkezelést, a sérelmek kibeszélését és a sértettjeikkel való beszélgetést javasolják ellenszerül.

Érdekel a téma? Keresd fel a www.buvosvolgy.hu oldalt, ahol a Médiaőrök Neked c. kiadványt ingyenesen átlapozhatod és le is töltheted! Rengeteg olyan szituációt mutatnak be benne, amikbe bármikor te is belekerülhetsz, és egy csomó érdekes fejtörő és játék is vár ugyanitt!

ÜTŐS SZÁMOK

2012-ben a kamaszok 71%-át érte valamilyen internetes bántalmazás, 19,6%-uk pedig rendszeresen áldozata trolloknak. 2015-ben a netező lányok 31%-a mondta azt, hogy zaklatták már online, a fiúk körében ez az arány 32% volt. Öt esetből csupán egyből lesz rendőrségi ügy, és háromból egy fiataalt már megfélemlítettek legalább egyszer a neten.

MI A CYBERBULLYING?

A cyberbullying nem csupán egy gúnyolódó üzenet.

A következő esetek közül bármelyik lehet az:

- Fenygető vagy gúnyolódó üzenet küldése valakinek (SMS, közösségi média, e-mail stb.);
- Pletykák terjesztése valakiről e-mailben vagy a közösségi médiában;
- Valakiről megalázó fotó vagy fenygető szöveg posztolása;
- Valaki más online profiljába való belépés, onnan fenygető üzenet vagy másokat megalázó poszt küldése;
- Valakiről kellemetlen vagy szexuális tartalmú fotó, videó közzététele a beleegyezése nélkül.

(Forrás: Cyberbullying Research Center (2012), NSPPC Annual Report (2015))

MŰSZAKI
pályaválasztó
fesztivál

SZUJÓ ZOLTÁN

WÉBER GÁBOR

A CÉLEGYENESBEN A MŰSZAKI PÁLYA VÁR!

ITT ELDÖNTHETED, HOGY BEÁLLSZ-E A RAJTRÁCSRA

BUDAPEST • PÉCS • GYŐR • DEBRECEN • MISKOLC

TUDOD, MITŐL TECHNIKAI SPORT A FORMA-1?

A Forma 1-es versenyen például a távközlési műszaki feladata, hogy a pilóta és a mérnökök gond nélkül tudjanak kommunikálni egymással. Informatikai oldalról a korábbi versenyeken szerzett tapasztalatok és adatok alapján elkészített számítógépes szimulációknak van óriási szerepe, amelyekkel szinte tökéletesen képesek reprodukálni a versenykörülményeket. A gépészek és technikusok feladata, hogy olyan autót készítsenek, ami bírja azt az extrém terhelést, amit a 2 másodperc alatt 100 km/h-ra történő gyorsulás és a többi elképesztő erőhatás gyakorol az autóra. A gyengeáramú elektronika szakértői teszik lehetővé, hogy a pilóta a kormányba épített gombokkal befolyásolni tudja például a benzinoxigén arányát. A vegyipar nélkül nem

lennének gumibroncsok. Az erősáramú elektrotechnikának köszönhetően ma már ott tartunk, hogy az autó által termelt áramot a gyorsításkor kvázi turbóként lehet használni. És ez csak egy kicsi, de látványos szelete a műszaki világ ötletekkel, kreativitással, tervezéssel, szereléssel, fejlesztéssel teli mindennapjainak.

A „Mi a pálya? műszaki pályaválasztó fesztivált kétórás blokkokban szervezzük, amelyek a Forma-1-hez kapcsolódó látványos előadással kezdődnek, hogy megtudd: mi érdekel? Hol dolgozhatsz, ahol ezzel foglalkoznak? Hol tanulhatsz meg ezt a szakmát?

A rendezvény ingyenes, de korlátozott a férőhelyek száma, ezért javasoljuk, mielőbb biztosítsd a helyed a honlapunkon a regisztráció menüjénél: miapalya.mee.hu

MI A PÁLYA? IDŐPONTOK ÉS HELYSZÍNEK

2016. október 4-5.

BUDAPEST

2016. október 12.

PÉCS

2016. október 19.

GYŐR

2016. október 25.

MISKOLC

2016. november 9.

DEBRECEN

Bővebb információ:
miapalya.mee.hu

Magadtól vagy ilyen jó?

SZÜLEINK HAJLAMOSAK MÁR PELENKÁS KORUNKTÓL KEZDVE CSODÁLATOS KÉPESSÉGEKET TULAJDONÍTANI NEKÜNK – PERSZE LEGYENEK IS CSAK RÁNK BÜSZKÉK –, ÉS MINDEZT AZ INTELLIGENCIÁNK MAGAS ÉRTÉKÉVEL MAGYARÁZNI. PERSZE, AZÉRT NEM VAGYUNK MIND SZUPERZSENIK, ÉS NEM MINDEN KÉSZSÉG ÉS KÉPESSÉG AZ INTELLIGENCIÁT TÜKRÖZI.

A DUE Tallózó szeptemberi számában már tisztáztuk az intelligencia fogalmát. Most azt vizsgáljuk, hogyan lehet tesztek nélkül felismerni azt, ha valaki intelligensebb az átlagnál, illetve, hogy hogyan is alakul ki az intelligencia.

Ha már a kisgyerekkort hoztuk szóba, ott például az mutathatja meg az átlag feletti intelligenciát, ha a gyermek valamit ügyesebben vagy hamarabb tud megcsinálni, mint a kortársai. Persze több területen is megmutatkoznak a jelek, vegyünk sorra néhány példát!

A GYEREK GYORSABB, MINT A TÖBBIEK

Legalábbis fejben. Hamarabb meglát összefüggéseket, sokat kérdez, mert érdekli őt minden. Jó a problémamegoldó képessége (tehát, ha beakad a lába a hintába, nem kezd el vergődni, mint egy csapdába esett nyúl, hogy aztán összetörje magát, hanem gyorsan megnézi, mi a probléma). Bizonyos feladatok elvégzéséhez kevesebbet kell gyakorolnia, mert hamarabb elsajátítja a szükséges készségeket, mint a társai, ügyesebben rajzol, hamarabb kifejlődnek képességei, korábban kezd írni és olvasni, számolni, mint a kortársai.

APROPÓ, KORTÁRSÁK

A magas intelligenciáról árulkodik az is, ha a gyerek inkább idősebbek társaságát keresi, mert a gondolkodásmódja jobban hasonlít az övékéhez, mint a vele egykorú gyerekékéhez. Ezzel együtt általában fejlettebb is a szókinccse, mint a korosztály egy átlagos tagjának.

Persze attól, hogy egy gyereken megmutatkoznak ezek a jelek, még nem jelenti azt, hogy később az

intelligenciaszintje is tovább növekszik. Az, hogy négy évesen egy nyolcéves gyermek intelligenciájával rendelkezik, magában rejtheti annak a lehetőségét is, hogy ez nyolc évesen még mindig változatlan lesz, illetve ha kicsit lemarad a kortársaitól, akkor később még „belehúzhat”.

DE HONNAN VAN AZ INTELLIGENCIA?

Abban nagyjából egyetértés mutatkozik, hogy örökletes ÉS környezeti hatások egyaránt befolyással vannak az IQ-ra, de nincs olyan, hogy csak egyik, vagy csak másik felelős azért. Ez azt jelenti, hogy például családon belül valószínűleg hasonló a gondolkodásmód, de ez nem csak a gének miatt van így, hanem azért is, mert azonos a környezet.

NEM CSAK EGYFAJTA INTELLIGENCIA LÉTEZIK!

A legnépszerűbb tesztek között kétségtelenül az IQ, vagyis intelligencia kvóciens tesztek vannak. Azonban nem csak ez a fajta „értelem” létezik – van érzelmi intelligenciánk is, ami nagyban meghatározza társas kapcsolataink minőségét. Az EQ-teszteket sokan nem tartják megbízhatónak – ugyanakkor kétségkívül fontos képességről van szó, akinek gondjai vannak az emberi viszonyokkal, érdemes ilyen tesztet is kitöltenie, és a fejlesztésével foglalkoznia.

A Mensa HungarIQa mensa.hu internetes oldalán számtalan érdekes adatot és kutatási eredményt ismerhet meg az, aki el szeretne mélyülni az intelligenciakutatás rejtelmében.

Keressd a Nagy Diák IQ-tesztet október 31-ig

a www.nagydiakiqteszt.hu oldalon!

Törítudásért iPhone 7

56 kérdés '56-ról

ÉRDEKEL A TÖRI, ÉS EGÉSZ JÓL ELBOLDOGULSZ A NEVEK, AZ ÉVSZÁMOK ÉS A HELYSZÍNEK KÖZÖTT? AKKOR NEKED TALÁLTUK KI A NAGY DIÁK '56-OS TESZTET! PRÓBÁRA TEHETED MAGAD ÉS ÉRTÉKES NYEREMÉNYEK IS VÁRNAK! A FŐDÍJ EGY VADONATÚJ IPHONE 7-ES, A MÁSODIK ÉS HARMADIK HELYEZETTEK 1-1 TABLETTEL GAZDAGODNAK.

A DUE Médiahálózat 56 kérdés '56-ról – Nagy Diák '56-os Teszt című háromfordulós vetélkedősorozatába október 23-ig kapcsolódhatsz be. Az emlékvé alkalmából meghirdetett vetélkedőn tesztelheted történelmi, irodalmi, sport- és sajtótörténeti ismereteidet, a versenyben azonban csak akkor vehetsz részt, ha már elmúltál 14 éves, de még nem töltötted be a 24-et. A győztes egy iPhone 7-et, a további dobogós helyezettek pedig 1-1 tablettel kapnak jutalmul.

Az első forduló az interneten zajlik október 23-ig a www.56kerdes.hu oldalon. A történelmi tudásod mellett szükséged lesz az irodalmi, a kulturális, a sport- és sajtótörténeti ismereteidre is, mert ezekben a témákban kapsz kérdéseket különböző nehézségi szinteken a feleletválasztós teszten. Minden válaszra fél perc áll a rendelkezésedre. A teszt végén a honlapon és e-mailben is megkapod, hogy mik voltak a jó megoldások, és azt is,

hogy miket kellett volna bejelölni a helytelen válaszok helyett. Így a vetélkedővel még tovább is bővítheted az eddigi tudásodat. Az 56 kérdés '56-ról – Nagy Diák '56-os Teszt első fordulójából a legrövidebb idő alatt a legjobb eredményt elérő 560 diák jut tovább.

A továbbjutó fiatalok október 30-án az 1956-os események egyik kiemelt helyszínén, a BME Központi épületének nagyelődőjében élő középdöntőben mérik össze a tudásukat. A vetélkedő szüneteiben a színpadon az '56-os emlékvéhez kapcsolódó programokkal, irodalmi

előadásokkal, film- és zenei részletekkel szórakoztatjuk a közönséget. A középdöntőből az 56 legjobb diák jut tovább a döntőbe, amelyet a közönség ugyancsak a kivetítőn követhet nyomon. Az 56 kérdés '56-ról – Nagy Diák '56-os Teszt című vetélkedősorozat végén három győztest hirdetünk.

Elő a tanulmányokkal és olvasmányokkal, családi történetekkel, gyorsan tessék letisztogatni őket és játékra fel!

Jajj, na ne már!

Végre kezdünk beleszokni az iskolai mindennapokba, amikor jönnek az irodalom órák, és a... jajj ne kötelezők. Mi viszont úgy gondoljuk, lehet a ránk kényszerített könyvekről máshogy gondolkozni, és szeretni őket. Szeretni? Igen! Megmutatjuk, hogyan – a mi kedvenceinken keresztül.

Madách Imre: Ember tragédiája

Szeretted volna már átélni a fáraók korát és a keresztes háborúkat? Segítené a tanulást, ha valahol átfogóan tudnál olvasni az emberiség történetének szakaszairól, úgy hogy a főszereplő is szimpatikus? Madách segít benne! „A gép dolgozik, az alkotó pihen” – ezzel a híres mondattal kezdődik Az ember tragédiája. Ádámmal és Évával, és a csalfa Luciferrel utazhatunk korokon, időkön át, de végig tartjuk észben, hogy senki sem az, akinek látszik. Ha a törökönyvből unalmas megtudunk, hogy egyes korok életszemlélete miért volt hibás, és nem tudunk rájönni, hogy a 21. században miért nem a hedonizmus a hódító eszme, akkor vegyük a kezünkbe a könyvet, ami maximum egy délutános elfoglaltság még lassan olvasók számára is. És fiúk, rossz hír nektek, de az egész könyvre igaz, hogy: „Cherchez la femme” azaz Keresd a nőt!

(Kobl Adrienn)

Dante Alighieri: Isteni színjáték

A 14. században íródott emberiség-drámában nem kisebb személy, mint Vergilius, a neves római költő szegődik mellénk útítársnak, vele együtt járhatjuk be a Poklot, a Purgatóriumot és a Mennyet. A könyv erre a három részre is osztható, és ez a hármas szám nem csak itt mutatkozik meg, unalmas óráinkban akár meg is számolhatjuk, hányszor, miként van jelen a műben. Utunk a Pokolban kezdődik (tegyük hozzá, ez nem megszokott a mai tiniregényekben) Dante művészi szövi történetébe a társadalomkritikát, nagy embereknek görbe tükröt tartva – így jelenik meg Caesar is –, alapvető emberi gyarlóságokkal. Ha meg szeretnénk tudni, hogy miért fagyos a pokol, milyen tettekért, milyen büntetés jár, és arra is kíváncsiak vagyunk, hogy Vergilius hogyan lép először a Pokol tornácára, majd a Mennyebe, és mi köze van mindehhez egy nőnek, akkor ne habozzunk. Természetesen nem kell olvaszul nekiveselkednünk, mert Babits Mihály gondoskodott róla, hogy élvezettel olvassuk a hosszú szonetteket is magyarul.

Az 1919-es Gossip Girl

Az Upper East Side helyett Kosztolányi Budapestre, pontosabban Krisztinavárosba vezeti az olvasókat. Az Édes Anna egy bérházban játszódik, és az akkori kor egyik kérdésével foglalkozik: a cselédek helyzetével. Víznyé hosszas küzdelem árán tudja megszerezni a környék legjobb cselédjét, Annát. A lány egyáltalán nem kedveli az ottléte, de mégis alázatosan szolgálja a házaspárt. Vajon hogyan képes kezelni ezt a kényszerhelyzetet? Az Édes Anna egy olyan könyv, amiben van egy pont, mikor felül az ágyon, és azt kiáltod: MICSODA? Az elbeszélő megmutatja a szereplők belső gondolatait, de a végén neked kell eldöntened, hogy ki miért cselekszik úgy, ahogy. Olvasás előtt azért nem árt egy kicsit utánanézni a történelmi háttérnek, hiszen úgy tökéletes az időutazás. Ez az a kötelező, amit mindenkinek kötelező elolvasnia.

(Niks)

Shakespeare: Hamlet

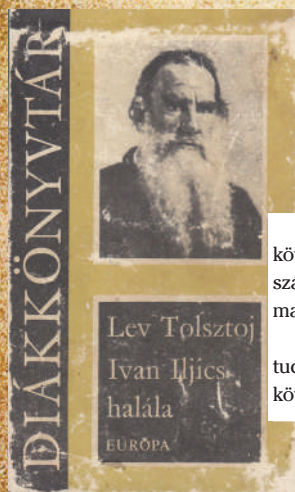
Trónharcok, halál, árulás, bolondulás. Nem, nem valami manapság népszerű sorozatról, hanem az angol dráma koronázatlan királyának királydrámájáról beszélünk.

A dán királyfi története az egyik legsötétebb, és legborzongatóbb, amit Shakespeare valaha megírt. Szellemes, elgondolkoztató, és egy-két rész után garantáltan nem fogod lehunyni a szemed éjszaka.

A történet a középkori Dániában játszódik, ahol a frissen meghalt király fia, Hamlet küzd a szerelméért, a hataloméért, a családjáért és az igazságért. Közben saját maga jellemével, és a rá háruló kihívásokkal is meg kell birkóznia, amit az ifjú lelke nehezen bír el, ettől érezheti a fiatal olvasó igazán közelinek a történetet.

A kérdés már csupán csak annyi

(G.D.)

Lev Tolsztoj: Ivan Iljics halála

Milyen érzés meghalni? Ezzel a kérdéssel foglalkozik az orosz mester műve. Ivan egy baleset következtében halálra lett ítélve. Addigi fényűző, tökéletes, polgári élete teljesen átértékelődik számára. Az orvosok üres ígérekkel bombázzák, családja eltávolodik tőle. Csak egy ember marad neki, akire egyáltalán nem számított. Egy kapaszkodó az utolsó órákra.

Ez a kisregény 1886-ban jelent meg először, így talán közelebb áll hozzánk, mint pl. az ókori Antigoné. A mindentudó elbeszélő a múlt és a jelen váltakozásával tárja elénk az eseményeket, melyeket egyáltalán nem nehéz követni. Ha kíváncsi vagy a folyamatra, vagy esetleg szeretsz merengeni az élet értelmén, mindenképp olvasd el!

(Niks)

IMPRESSZUM • DUE Tallózó – Válogatás az ország diáklapjaiból

A DUE Médiahálózat és a DUE Médiaügynökség havilapja • 2016. október, XVIII. évfolyam 8. szám • Szerkesztőbizottság: dr. Balázs Géza, Herczeg Zsolt, Pál Zsombor, Szavly József, Varga G. Gábor • Főszerkesztő: Zala Orsolya • Rovatszerkesztők: Fartek Patrícia (Pont Te), Gálosi Dóra (Kultúrharc), Kocsár-Tóth István (Talpramagyar), Kovács Bernadett (Más.világ), Tóth Enikő (Zoom) • Októberi szerzőink: Berei Dániel, Csányi Sámuel, Darabos Rebecka, Fartek Patrícia, Gálosi Dóri, Kobl Adrienn, Koós Nikolett, Nagy Norbert, Nagy M. Zsolt, Tóth Enikő, Velek Domonkos • Kiadja a DUE Produceri Iroda Kft. • Levelezési cím: 1583 Budapest, Pf. 14. • Telefon/fax: +36 1 222 8213 • Hirdetéseivel: Geri Katalin marketingvezető, DUE Médiaügynökség, 1148 Budapest, Őrs vezér tere 11. • Tel.: +36 1 220 5844 • E-mail: tallozo@due.hu • Honlap: www.due.hu • A DUE Tallózó olvasható az interneten is: www.duetallozo.hu

A tehetséges diákújságírókat és a DUE Tallózót a Nemzeti Tehetség Program, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, és az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő támogatja.

Nyomdai előkészítés: ArtCentrum • Nyomda: Pauker Nyomda • Nyilvántartási szám: 3.4.1/891/1999 • ISSN 1585-5201 • Megjelenik évente nyolcszor. • A lapot a DUE Médiaügynökség terjeszti ingyenesen a DUE Rádió Országos Iskolarádió Hálózatának 350 iskolájában, és további 500 oktatási intézményben. • A DUE Médiahálózathoz a diáklapot beküldő szerkesztőségek automatikusan hozzájárulnak az utánközléshez, a cikkeik rövidítéshez, stílizálásához. • Az iskolaujságokból átvett publikációk tartalmáért a DUE Tallózó nem vállal felelősséget.

Ő KATA.

2008-ban eszébe jutott egy fénykép és videóküldő app, ami megtekintés után törli az anyagokat. Nem kezdett vele semmit.

 invitech
innoapps
A TUDÁS VELÜNK NÖVEKSIK.

VÁLTSD VALÓRA ÖTLETEID, MIELŐTT VALAKI MÁSNAK IS ESZÉBE JUT!

Az Invitech ezért hozta létre az Innomax Innoapps díjat! A díj több, mint egy trófea. Valódi támogatással segítünk valóra váltani minden kreatív technológiai ötletet, ami jobba teszi mindannyiunk életét.

Tudj meg többet a www.invitech.hu/innomax oldalon!

Tudod-e, melyik pille járt a világűrben?

A múzeumban erre is választ kaphatsz!

Élményalapú
tudás
minden
korosztálynak

– óvodától
az egyetemig

További információ
a programokról:
75/505-059

atommuzeum@npp.hu
www.atomeromu.hu

www.facebook.com/paksiatomeromu

